Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

10

JOI, 5 MARTIE
1970, ANUL IV
(128)

TITANI AI CIVILIZAȚIEI

Ludwig van

Beethoven

(PAG. 8–9)

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

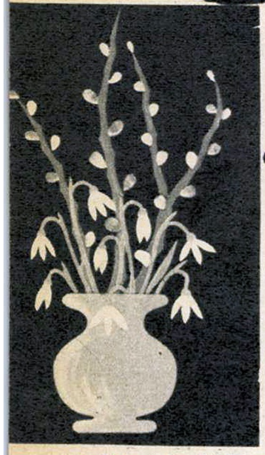

«Vă rog să primiți și să publicați acest desen, de «8 Martie», în revista «Cutezătorii».

BALAȚCHI RUDOLF
Liceul nr. 2,
Caransebes

Există printre ființele dragi, apropiate inimilor noastre, o ființă anume, care, mai mult decît oricare dintre ele, ne va umple sufletul și gîndurile de bucurie toată viața. Dacă i-am asemăna fața cu soarele, fața ei e mai luminoasă decît soarele; dacă i-am asemăna vorba cu șoaptele izvoarelor, vorba ei este mai blîndă decît acestea; dacă i-am asemăna privirea cu strălucirea stelelor, privirea ei este mai strălucitoare decît stelele. Dacă i-am asemăna mîinile cu petalele florilor, mîinile ei sînt mai duioase decît petalele. Vorba ei ne aduce mîngîiere și înțelepciune. Privirea ei ne înveselește și ne îmbărbătează. Mîinile ei ne învață mersul omenesc pe pămînt. Gîndurile ei aruncă punți de aur în fața noastră, și, astfel, zborul nostru în lume devine mai ușor. Dacă ne bucurăm noi, ea se bucură mai mult. Dacă ne întristăm noi, ea se întristează și mai mult. Un gest frumos de-al nostru este o sărbătoare neuitată pentru ea, iar dacă, cine știe, gestul este dimpotrivă, pe ea o doare mai mult decît pe noi. Ea este departe și este aproape în același timp. Ea face parte din viața noastră, fiindcă ea însăși ne-a dat viața. Ființa aceasta este MAMA.

Există printre ființele dragi, apropiate inimilor noastre, o ființă anume, pentru care, drept semn al dragostei sale pentru ea, un băiat din Caransebeș, un elev, Rudolf Balațchi, ne-a trimis la redacție un buchet de flori și mlădițe înmugurite, lucrat cu multă migală din catifea și pînză colorată. Este un fel de buchet-simbol, am zice noi, al celor peste un milion de buchete de flori adevărate pe care, sîntem siguri, de **8 MARTIE**, *cei peste un milion de cititori ai revistei noastre le vor dărui mamelor lor, ca semn frumos al dragostei lor recunoscătoare. Iar dacă în această zi, cînd noi sărbătorim ființa cea mai gingașă din lume, buchetul de flori va fi și pentru învățătoarea sau profesoara voastră, pentru bunică, pentru surioara mai mică, sau mai mare, ori pentru colega voastră de bancă sau de clasă, bucuria va fi cu atît mai mare. Pentru că bucuria nu va fi numai a lor, ci și a noastră, a tuturor celor ce ne vom strădui mereu să-i sporim luminile.*

Petre Ghelmez

Pentru toți admiratorii patinajului artistic

În zilele de 12, 13, 14 și 15 martie a.c., pe patinoarul artificial «23 August» din București se va desfășura un mare concurs internațional de patinaj artistic pentru copii (pînă la 12 ani) la care vor participa patinatori din numeroase țări europene.

Pentru pionieri și elevi intrarea e liberă, cu condiția să vină în grupuri organizate.

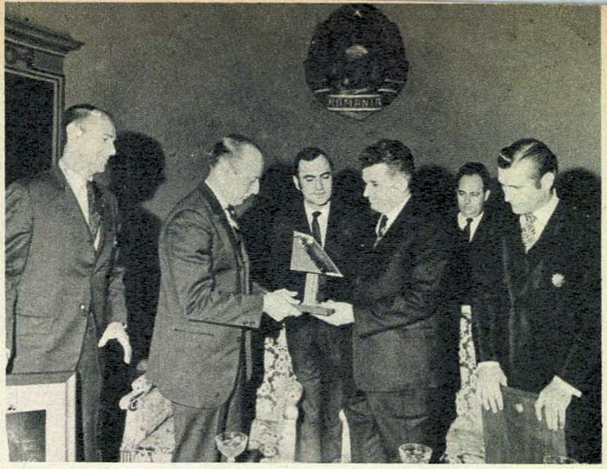

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, **Nicolae Ceaușescu,** împreună cu soția, **Elena Ceaușescu,** a primit în dimineața zilei de 2 martie la Palatul Republicii pe astronauții **Charles Conrad, Richard Gordon** și **Alan Bean,** membrii echipajului navei spațiale «Apollo-12». La această solemnitate, președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a înmînat celor trei astronauți ordinul «Meritul științific» clasa I. La rîndul lor, oaspeții au înmînat președintelui Consiliului de Stat o casetă în interiorul căreia se află drapelul românesc și eșantioane de rocă lunară. Pe casetă sînt gravate cuvintele: **«Dăruit poporului Republicii Socialiste România din partea președintelui Richard Nixon. Acest drapel al națiunii dumneavoastră a fost transportat pe Lună și înapoi de «Apollo-11», iar aceste fragmente ale suprafeței Lunii au fost aduse pe Pămînt de către echipajul primei expediții lunare a oamenilor».**

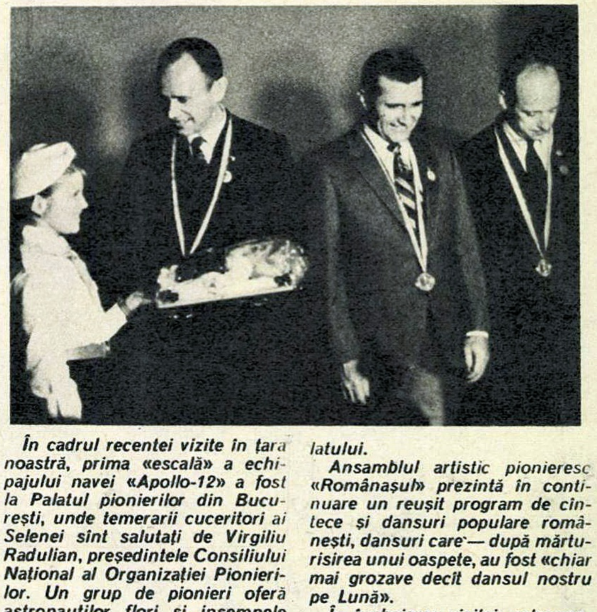

În cadrul recentei vizite în țara noastră, prima «escală» a echipajului navei «Apollo-12» a fost la Palatul pionierilor din București, unde temerarii cuceritori ai Selenei sînt salutați de Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Un grup de pionieri oferă astronauților flori și insemnele caracteristice organizației lor — insigna și flamura purpurie. Eleva Cristina Ciobotaru, de la Liceul nr. 30, rostește în limbile română și engleză mesajul de salut al pionierilor municipiului București. Apoi oaspeții sînt invitați să viziteze cîteva din cercurile practice care funcționează în incinta Palatului.

Ansamblul artistic pionieresc «Românașul» prezintă în continuare un reușit program de cîntece și dansuri populare românești, dansuri care — după mărturisirea unui oaspete, au fost «chiar mai grozave decît dansul nostru pe Lună».

În încheierea vizitei, astronauților Charles Conrad, Richard Gordon și Alan Bean li s-a decernat cea mai înaltă distincție a Consiliului Național al Organizației Pionierilor — Medalia «Cutezătorul» — ce se conferă pentru acte de înaltă bravură, precum și medalia «Expedițiile Cutezătorii».

CALENDAR

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

6 MARTIE — se împlinesc 25 de ani de la instaurarea primului guvern democratic din istoria României, condus de dr. Petru Groza (1945). O evocare a acestui memorabil eveniment, găsiți în pagina a 7-a.

10 MARTIE 1970 — Se împlinesc 30 de ani de la moartea lui Bela Breiner, militant al mișcării muncitorești din România (n. 1896). Inrolat de tînăr în activitatea revoluționară, el a fost membru al Partidului Comunist din România încă de la înființare. Pentru activitatea sa revoluționară, a fost închis la Doftana. În urma suferințelor indurate în anii grei de temniță, el a murit în primăvara anului 1940.

11 MARTIE 1970 — se împlinesc 15 ani de la moartea bacteriologului britanic Alexander Fleming (n. 1881). El a descoperit penicilina și a pus bazele științei moderne a antibioticelor. A fost distins cu premiul Nobel pentru medicină.

13 MARTIE 1970 — Se împlinesc 105 ani de la nașterea fizicianului român Dimitrie Hurmuzescu, cunoscut pentru contribuțiile pe care le-a adus în domeniul electricității și al fizicii razelor X (m. 1954). Fizicianul român a fost colaborator al soților Curie.

„PENTRU NOI, drumul spre BUCUREȘTI a trecut prin LUNĂ"

Întîmpinați la București, ca pretutindeni cu admirație și interes, cu vie curiozitate membrii echipajului lui «Apollo 12» au fost pur și simplu asediați de întrebările oamenilor de știință și, mai ales, ale ziariștilor.

Le-am adresat și eu cîteva întrebări, într-un dialog în care dorința de-a asigura tinerilor cititori ai revistei CUTEZĂTORII un moment care să-i apropie cît mai mult de iluștrii cosmonauți i-a animat, la rîndul lor, și pe oaspeți.

— Ați făptuit acte de mare curaj care v-au înlesnit să împliniți încă unul dintre visurile omenirii: zborul interplanetar. Care a fost sentimentul dumneavoastră cel mai puternic, la revenirea pe Pămînt?

— Satisfacția îndeplinirii misiunii noastre, — vine răspunsul lui **Charles Conrad.** Momentul în care am raportat că totul a decurs precum fusese stabilit.

— Și care apreciați dumneavoastră că a fost factorul determinant al reușitei zborului?

— Desigur, la reușita unor asemenea acțiuni concură un complex de factori funcționali și de împrejurări de o diversitate care alcătuiește un adevărat univers. Dar elementul dominant, după ce au fost acoperite toate etapele de pregătire, este, neîndoios, spiritul de echipă, — imperturbabila și indestructibila solidaritate sufletească, o adevărată simbioză de aur care a unit echipajul în munca de pregătire, ca și în cea operativă, terestră, cosmică și selenară.

— O înțelegere deplină, aș putea spune ideală, — completează **Richard Gordon.**

— La revenirea de pe Lună ați vorbit și despre copiii dumneavoastră. Cum îi creșteți, în ce spirit?

— Fiecare dintre noi avem copii. Copii mulți. Eu, bunăoară, am patru copii, — afirmă **Charles Conrad,** — în familia lui Richard Gordon sînt șase copii, iar Alan e tatăl a doi copii.

— Echipajul «Apollo 12» are, deci, doisprezece copii.

— Doisprezece copii, douăsprezece minți agere și tot pe atîtea aspirații personale și nădejdi părintești. Noi îi creștem în spiritul civilizației contemporane, în așa fel ca aptitudinile să li se dezvolte pe linia vocației lor și ținînd, totodată, seamă de drumul profesional pe care vor să evolueze în viață. Dar, simultan, viața lor e construită pe respectul pentru om, pe adevăr, pe dreptate, pe o onestitate limpede, cum e apa de izvor.

— Să știți că profesiunea de tată nu e de fel ușoară; nu e o sinecură, — vine replica lui **Richard Gordon.** De pildă, Alan Bean, cel mai rezistent dintre noi sub raportul fizic, e transformat într-un veritabil sac de antrenament de box de către copiii săi, în joaca lor sportivă. Dar și ei își primesc replica dura, ca să simtă că cel ce lovește se cuvine să și primească lovituri.

— Și, la capitolul curaj, cum stau acești doisprezece copii??

— Curajul nu este de fel o glandă sau vreun organ suplimentar al omului. El e o înclinație care se dezvoltă prin educație și se manifestă în anumite împrejurări. Actul de mare curaj poate să nu intervină niciodată în viața cuiva, dar spiritul lui, mentalitatea cutezătoare trebuie să facă parte din zestrea fiecărui om. Cred că se cuvine ca toți copiii din lume să crească într-un spirit cutezător, pentru ca fiecare generație să adauge tezaurului comun al omenirii noi contribuții științifice, artistice, culturale și performanțe sportive, menite să contribuie la progresul universului, al întregii omeniri.

Astfel gîndesc despre curaj membrii echipajului «Apollo 12».

Pilduitoare fapte, înălțătoare îndemnuri, mobilizatoare chemări, adăugăm noi.

V. FIROIU

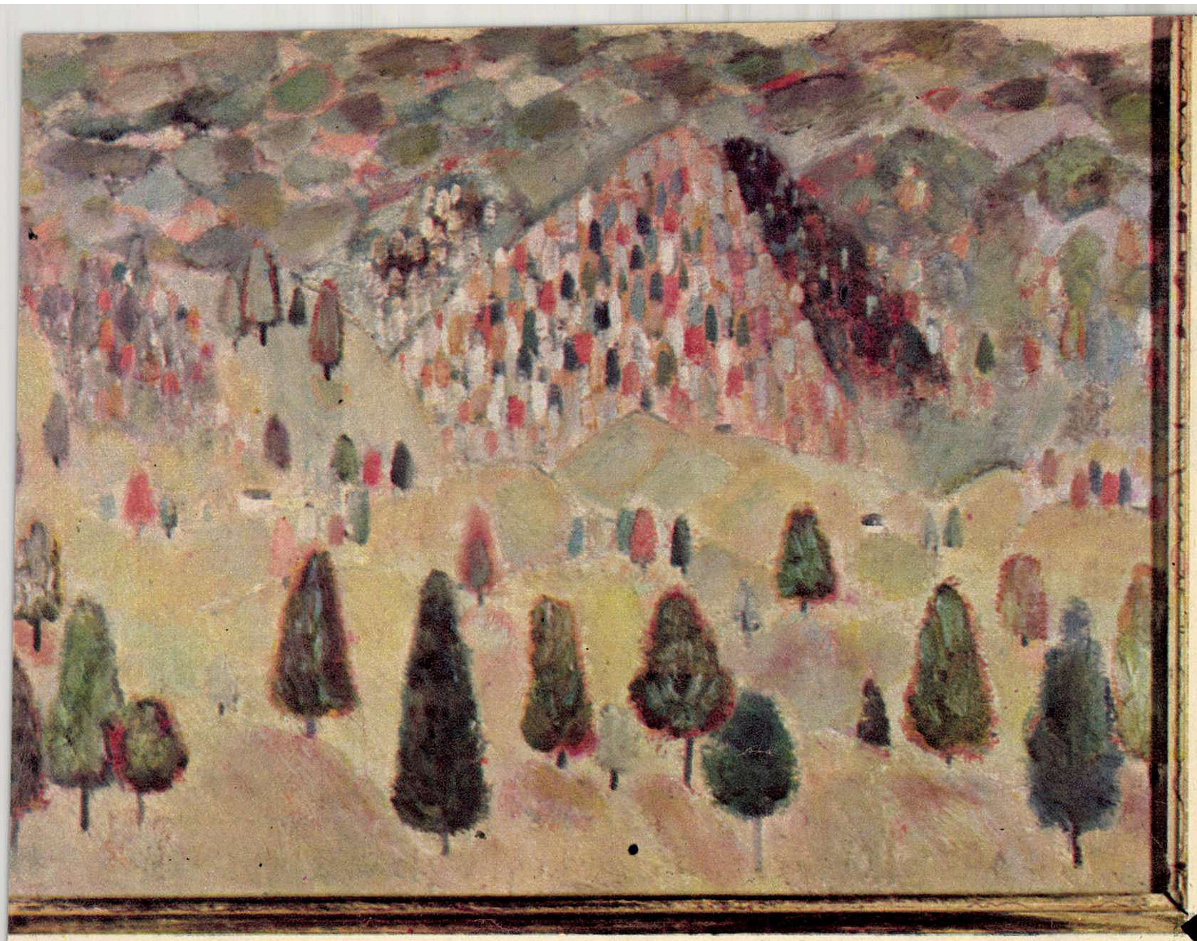

„Ulei" - V. MĂRGINEAN

VIOREL MĂRGINEAN

M-a bucurat propunerea colegilor de la redacția «Cutezătorii» de a oferi acelui care va fi primul cîștigător al concursului nostru «Ce știți despre pictură» un tablou de Viorel Mărginean. La rîndul său pictorul și-a manifestat și el satisfacția.

Viorel Mărginean este al zecelea copil al unui pădurar dintr-un sat așezat între dealuri domoale, pe lunca Tîrnavei: Cenade. Pădurea a fost cel dintîi univers pe care pictorul l-a cunoscut din copilărie. Am uneori impresia că Mărginean poartă cu sine mereu această lume a pădurii oriunde s-ar afla el, și îi ascultă poezia tainică și viguroasă, pictura lui de acolo pornind. Au trecut ani de cînd a plecat din sat și a învățat meșteșugul picturii, dar el și-a păstrat mereu proaspătă lumea copilăriei, pe care ne-o dezvăluie în arta sa cu candoare, dar și cu toată judecata omului matur. Lucrările sale au fost prezentate în Cuba, Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Elveția, Uniunea Sovietică, Republica Arabă Unită, Tunis și au figurat de asemenea, la a cincea Bienală internațională a tineretului de la Paris. Nu de mult, Viorel Mărginean a avut, la București, o expoziție personală în care au fost prezentate peste 100 de lucrări, în care simplitatea desenului, viguros și delicat în același timp, se îmbină cu frăgezimea culorii. O pagină din acest univers al picturii lui Mărginean constituie tabloul pe care-l reproducem. Copacii orînduiți în prim plan, învăluiți într-o boare ușoară, casele îndepărtate pe coama unui deal, degajă o atmosferă de liniște, plină de farmec.

Horia HORȘIA

LENIN
1870
1970

LA ȘCOALA DIN ULIANOVSK

De ziua lui foșnesc primăvăratic
Salcîmii de miresme aburind
Și soarele cu discul de jeratic
Pe străzi așterne boabe de argint.

De ziua lui, pe-aleile-nflorite
La școala sa, cu cîntece, din zori,
Pornesc șuvoi de inimi să palpite,
Aici, printre relicvele culori.

Aici a stat, în banca asta sură.
Aici din cărți sorbi, însetoșat.
Aici, din visuri și-a durat armură
Și spre mulțimi, pe aripi s-a-nălțat.

De-aici văzu o lume-n fericire,
Sub cel mai nobil cer de bucurii;
De-aici dori planeta în rotire
Purtînd sub cer, cutezători copii.

Și, iată-i, sînt cît fluviile toate
La școala lui de suflet și de gînd
Și la catedră-i Lenin, ca un frate,
Cu glasul lui prin veacuri fulgerînd!

MIHAIL COSMA

V-ați pregătit?
În numărul viitor apare cuponul nr. 1 din seria a II-a a concursului «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?»

JURNALUL OLGUȚEI

Sentimentalii

Martie. Vînt, ploaie amestecată cu spic de zăpadă. Seva bate în muguri ca sîngele în inimile păsărilor. Se simte miros iute, de primăvară, și o undă de melancolie a pus stăpînire pe mine. Ieri am avut o dispută grozavă cu colegul meu A.M. Mi-a reproșat că am devenit prea... sentimentală! A.M. susține, sus și tare, că în epoca modernă, sentimentalismul e desuet. Nu sînt de acord. Depinde ce înțelegem prin sentimentalism. Epoca mașinilor nu înseamnă neapărat epoca oamenilor fără inimă. Deși mașinile vor juca un rol din ce în ce mai mare în viața noastră, eu cred că va veni o vreme cînd și roboților li se va transplanta o inimă omenească. Deocamdată efortul oamenilor este de a-i face pe roboți să gîndească... omenește! Și trebuie să recunoaștem că o fac de cele mai multe ori cu foarte mare succes. Sînt sigură că îi vor face să și simtă... omenește!

Mi-au venit în minte toate acestea, de curînd, cînd, din întîmplare, am fost oaspetele unor fete și băieți foarte... sentimentali! E vorba de fetele și băieții din clasa a VII-a A de la Școala generală nr. 99 din București. Și-au sărbătorit de curînd «micul... majorat!» Ciudat, nu-i așa? Să sărbătorești un eveniment mic care, în același timp, e... mare! Numai unor sentimentali le putea trece prin gînd așa ceva. Numai cînd ai 14 ani și ai primit buletinul de identitate, ca Elena Gurgu, Gabriela Oprescu, Grațiela Teodorescu, Georgeta Mihai ori Marcel Mîndriș, poți declanșa în clasa ta un asemenea moment festiv. Clasa întreagă trece, o dată cu tine, spre maturizare! Pentru că peste cîteva zile sau poate peste cîteva săptămîni, fiecare dintre cei prezenți la această sărbătoare vor primi buletinul de identitate. Un spor de zile, un spor de ani, un spor de răspundere.

— «Olguța, sînt bune prăjiturile noastre? Le-am pregătit cu această ocazie...» mi s-au adresat Daniela Rus, Silviana Collino, Rodica Muntean, Luminița Diaconescu...

— Sînt bune, am zis. Au gustul unic al șotiilor copilărești, cînd ne place atît de mult să ne jucăm de-a... oamenii mari! Și zău că nu e de loc rău așa! Asta ne va ajuta poate, ca atunci cînd vom fi oameni mari, să ne jucăm de-a sufletul copilăresc. «Cînd nu mai sîntem copii, înseamnă c-am murit de mult» zicea marele nostru sculptor, Constantin Brâncuși. Și avea dreptate... Dar uite că, într-adevăr, devin sentimentală și parcă-l văd pe A.M. cum sare-ntr-un picior de bucurie.

Olguța

Fiii unui sat din munţi

Peste satul din munţi s-a aşternut zăpada.

Dintr-un anume punct al şoselei ce duce de la Bran spre Cîmpulung, un indicator turistic îl conduce pe drumeţ de-a dreptul în legendă...

Un fulger dinaintea erei noastre a împietrit aici o ceată dacică, rămasă şi astăzi strajă de stîncă la intrarea în valea satului Şirnea. De restul lumii îl leagă un singur drum, strîns în menghina munţilor. Sub scutul acestora s-au aflat dintotdeauna nu războinici, ci apărători neclintiţi, gospodari harnici şi pricepuţi.

Şirnenii sînt crescători de vite, ciobani, păstori şi lemnari, pietrari şi cojocari. Se întrec, dîndu-şi unul altuia ajutor, în a-şi construi vile, nu case. Şi au reuşit.

Sînt ospitalieri, îşi văd bine de treburi şi treburile de azi la aduc belşugul şi demnitatea rîvnită de moşii-strămoşilor lor.

Uliţele satului, potecile ce pornesc din dreptul caselor, duc toate spre şcoală şi căminul cultural. S-au bătătorit treptat şi nu întîmplător.

— Cît îi satul de mare — şi este — că se întinde pe toată valea, pînă la poalele Pietrei Craiului şi pe culmile din jur, rar afli alte nume decît Ţeposu şi Cojocaru, mi-a vorbit un bătrîn, care îşi însoţea vorbele cu gesturi largi. L-am simţit că-i place să povestească, şi l-am ascultat. Îl chema, fireşte, Ţeposu. A adăugat: astea sînt nume vechi. Şi mai e un nume vechi şi răspîndit în vale, numele de Benga. Avem şi un profesor tînăr — a făcut Facultatea de istorie la Bucureşti — tot Benga îi zice. Benga Gheorghe.

Un document de pe la 1870 atestă existenţa în sat a unei şcoli în care învăţau 14 băieţi şi 6 fete. Actul, iscălit cu o migală de caligraf, poartă semnătura unui învăţător din acele vremuri, pe nume Ion Ţeposu.

În sat sînt acum 12 învăţători şi profesori. Dintre ei, zece s-au născut şi au crescut aici. Copiii şirnenilor cresc voinici şi sprinteni la minte.

— De vreo zece ani încoace — se mîndrea bătrînul — am împînzit ţinutul cu meşteri lemnari şi constructori în piatră, cu profesori şi ingineri...

Învăţătorii fac parte, la propriu şi la figurat, din marea familie a satului. Copiii le sînt fii, fraţi mai mici, nepoţi şi elevi. Elevii îi iubesc. Îi ştiu de cînd au deschis ochii ca pe nişte dascăli destoinici şi gospodari de frunte în sat. Ei i-au învăţat prima poezie şi primul cîntec. Prima serbare de la cămin le-o datorează lor, şi tot lor alunecarea pe schiuri de pe colina din spatele şcolii, pînă pe pistele concursurilor internaţionale. La Şirnea, cine se grăbeşte schiază, cine nu ştie, înseamnă că nu e din sat, dar nici nu pleacă pînă nu învaţă.

E de-ajuns un popas pentru ca ideea reeditării ospeţiei să izvorască irezistibil din frumuseţile de la poalele Pietrei Craiului şi de renumele de gazde bune pe care îl binemerită localnicii.

Casele satului sînt răzleţite pe o rază de aproape 7 km. Învăţătorul Ion Folea şi-a aşezat casa intr-adins pe o culme indepărtată, ultima. Se scoală dimineaţa, îşi ia schiurile şi taie primul pîrtia. În spatele lui răsar copiii şi zilnicul concurs de schi «Cine ajunge mai repede la şcoală», începe. Uneori în munţi e furtună care, cîteodată, ţine 2—3 zile. Atunci, în ajutorul diurnei competiţii vin schiori cu experienţă, Nicolae Stroe — directorul şcolii, fost campion la proba de fond, învăţătorii Cioacă, Frunteş şi alţii. Pe creste crivăţul bate puternic şi pe zăpada ceruită rămîn nu numai urmele schiurilor, ci şi a cîte unui vîrf de nas. Dar şcoala,e şcoală. Aş vrea să fiu bine înţeles. Nu e numai pitoresc, original, interesant. Iarna, prezenţa în clasă este realmente o problemă, uneori dificilă. Învăţătorii glumesc, dar atenţia pe drum le e încordată la maximum. Copiii pe schiuri şi cu ghiozdanele în mînă rîd dar fac eforturi. Nu e uşor. Cu certitudinea că folosesc potrivit şi cuvenit,la adresa învăţătorilor şi a elevilor lor,cuvintele «eroism de fiecare zi», aş vrea să notez, fără comentarii, o însemnare dintr-un recent proces verbal de inspecţie: «La şcoala din Şirnea frecvenţa este de sută la sută».

Natura le oferă cu dărnicie şirnenilor modele de frumos şi poate de aceea gîndurile, casele, portul şi simţirile le sînt asemenea.

Documentarul intitulat «Învăţătorii satului» păstrează, printre altele, cîteva secvenţe care prezintă o grupă de pionieri îngrijind, într-o dimineaţă de iarnă, Monumentul eroilor. *Cîteva perechi de mănuşi mici curăţă de zăpadă şi gheaţă piatra şi grilajul monumentului, omagiu adus eroilor patriei. Elevii şi învăţătorii l-au ridicat pe o culme greu accesibilă. Nisipul, piatra, cimentul şi apa au fost cărate pînă pe creastă în zeci şi sute de rucsacuri.*

Frumosul ţinut al Branului e îmbogăţit de legende. În serile de iarnă, învăţătorii, elevii şi părinţii le aduc pe rînd pe scena căminului cultural din Valea Şirnei.

...De mult, foarte de mult, zece fraţi, zece bărbaţi au întemeiat cu familiile lor zece sate la poalele Pietrei Craiului. Zece fraţi, zece bărbaţi, zece virtuţi lăsate din moşi-strămoşi moştenire. Vîrstele satului răsplătesc artistica metamorfoză a adevărului în legende, cu aplauze. Palmele lor cunosc un adevăr legendar: hărnicia.

MIHAI IONESCU

În zilele de sărbătoare femeile din Şirnea ies pe uliţele satului îmbrăcate în frumosul port popular moştenit de la străbuni.

În drum spre căminul cultural.

O tradiţională horă pe zăpadă.

Căutătorii de comori

Lancea din Malul Roșu

O punte lungă, sub care, privită de sus, văioaga ce taie satul într-o margine pare şi mai adîncă. Doi băieţi se grăbesc să treacă.

— Marinică! spune unul, apucîndu-l pe frate-său de braţ, brusc.

— Ce glumă e asta? se supără Miorel. Tocmai pe punte ţi-ai găsit!

— Nu-i nici o glumă. Nu vezi?...

De sub umbra de zăpadă topită, dintr-o surpătură de mal, se prelingea în apa de sub punte un firicel cărămiziu.

— De la un zid! Se văd cărămizile, mergem să ne uităm.

— Nu avem timp acum, întîrziem de la şcoală.

Orele li s-au părut mai lungi ca oricînd în dimineaţa aceea. Şi nu numai lor — aflaseră şi colegii lor. Cum a sunat de ieşire, s-au dus la punte.

Au aşezat servietele grămadă, pe mal. Apoi au escaladat malul prăpăstios, s-au apucat să sape.

— Am descoperit o cetate! se bucură o fetiţă.

— Nu-i cetate, spuse Miorel.

— Dar ce e?

— Cuptor de ars oale. Şi zicînd, îşi dădu drumul prin deschizătura îngustă de cărămidă, de unde împinse la suprafaţă o oală pîntecoasă, rămasă acolo pe vatră de la ultimul foc ce-i dăduse tărie şi culoare,

— O dovadă în plus că meşteşugul olăritului, alături de altele, e foarte vechi aici, în Lăleşti, şi în multe sate vasluiene, le-a explicat Dorina Popa, profesoara de ştiinţe naturale. Am putea face un muzeu.

Băieţii şi fetele, Neagu Miorel şi fratele său, Marinică, Obreja Gabriela, Mohor Ecaterina, şi alţi pionieri au continuat săpăturile în alte ore, au scotocit apoi pe acasă, pe la bunici, adunînd felurite obiecte. Aşa a luat fiinţă muzeul etnografic din şcoala lor, avînd acum o colecţie bogată de vase, cusături naţionale, o presă de stors miere, furci de tors lînă, o vîrtelniţă din lemn de cireş — adevărate comori ale artei populare.

Pe o măsuţă cu trei picioare, din lemn, alături de alte obiecte, o lance.

— Eu am găsit-o, spune Borş Doina. Cînd am făcut săpăturile lîngă punte.

— O lance moldovenească, adaugă un coleg; pe semne de la vreun oştean de-al lui Ştefan cel Mare. Pe văile astea a trecut cu oastea, cînd a dat istorica bătălie de la Podul Înalt...

... M-am despărţit cu părere de rău de micii lăleşteni, vrednici căutători de comori, care m-au condus pînă la marginea satului lor, de unde începe cîmpul răscolit şi unde se vede, în depărtare, o altă oaste: aceea a stejarilor ce poartă pe umeri portativele de lumină ale vremii contemporane.

Al. DINU IFRIM

1

2

3

1. Acolo am descoperit lancea...
2. Căutătorii de comori la lucru.
3. Fiecare obiect este cercetat cu atenţie.

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI !

INTERVIU CU „URMAŞII DACILOR“

Mai întîi să ne prezentăm: sîntem două eleve din Reşiţa, membre ale cercului foto de la Casa pionierilor — Petronela Ivan şi Margareta Tőrők. Ziua de 6 februarie a.c. a constituit o mare sărbătoare pentru pionierii şi elevii din oraşul nostru: festivitatea de decernare a trofeului «Termosul de argint» şi a celorlalte distincţii şi premii acordate de revista «Cutezătorii» echipajului «Urmaşii dacilor», participant la expediţii. Cu acest prilej am devenit şi... reporteri.

Ne-am decis să abordăm forma interviului.

Primul interlocutor a fost **Cristian Mălaia,** naturalistul echipajului. L-am găsit în holul sălii de spectacole al Casei de cultură a tineretului, unde «Urmaşii dacilor» au amenajat o expoziţie.

— Ce exponate se datoresc activităţii tale?

— Insectarele, cîteva probe de sol, cochiliile, timbrele cu plante şi animale, vederile cu rezervaţii naturale şi, bineînţeles, cîteva monede.

— Cînd le-ai adunat?

— Unele dintre plante şi insecte le-am adunat încă din clasa a V-a, dar cele mai multe le am din vara aceasta, din expediţie. Abia aştept vacanţa de vară să plecăm din nou în mijlocul naturii.

Pe **Ion Mărie,** radiotransmisionistul, l-am găsit la Casa pionierilor reparînd interfonul construit de el, care stabileşte legătura între sala de emisie şi sălile de cerc. L-am întrebat cum s-a simţit în expediţia de pe Semenic şi dacă va mai pleca şi în acest an, ţinînd seama de faptul că este în clasa a X-a.

— Aş vrea, dacă se poate, să nu mă despart de expediţionari. Am de gînd ca la vară, dacă voi face parte din echipaj, să construiesc nişte telefoane pe care să le instalez în fiecare cort, precum şi o staţie de emisie-recepţie.

După festivitatea de premiere, am întîlnit-o pe «cea mai bună bucătăreasă» a expediţiilor, **Ildiko Kussy.** Am întrebat-o cum se simte cu două medalii la gît (una de argint şi alta de bronz), la care ea ne-a răspuns:

— Sînt foarte fericită că la o asemenea vîrstă sînt considerată cea mai bună bucătăreasă. Promit ca în expediţiile viitoare să fac mîncăruri şi mai gustoase şi îl voi ruga pe tovarăşul comandant de echipaj să mă ajute să recunosc toate ciupercile şi toate fructele de pădure. Vă invităm şi pe voi în expediţia noastră, dar cu aparatul de fotografiat.

În mijlocul celor zece copii medaliaţi, se afla şi **Norbert Steiner,** căpitanul echipajului, cu «Termosul de argint», «Fanionul de onoare» şi aparatul de filmat în braţe, arătînd colegilor de echipaj trofeul.

— La anul viitor — ne-a spus el — **trebuie să reuşim să realizăm o expediţie şi mai frumoasă. Trebuie!... Trofeul acesta ne obligă!...**

Singurul membru al echipajului care a refuzat să ne răspundă la întrebări a fost cîinele Negro. L-am scuzat însă, punînd refuzul pe seama emoţiei trezită de prezenţa medaliei de argint în locul zgardei.

interviu realizat de
IVAN PETRONELA
şi
MARGARETA TŐRŐK
membre ale cercului foto de la Casa pionierilor din Reşiţa

IMPORTANT!

Juriul concursului «Rozetele Cutezătorii» comunică un eveniment

A fost acordat titlul de **corespondent special** primilor elevi care, conform regulamentului, au întrunit cele douăzeci de puncte necesare spre a fi primiţi în **Clubul corespondenţilor speciali** ai revistei «Cutezătorii». Iată numele celor care au primit legitimaţii de reporteri speciali şi premii.

Gabriel Burjan - Miercurea Ciuc (29 puncte, informaţii, reportaj) — **trusa specială de reporter** (care constă dintr-un pix marca «Parker» şi o agendă tip «Rozete»); **Ştefan Tiţă - Cîmpulung Moldovenesc** (24 puncte, reportaj, fotoreportaj) — **trusa specială de reporter. Felicia Dobre - Mihăieşti-Olt** (21 puncte, informaţii) — **trusa specială de reporter; Elena Cherciu - Focşani** (20 puncte, fotoreportaj) — **un aparat foto «Certina»; Mircea Plîngău - Piteşti** (20 puncte, fotoreportaj) — **un aparat foto «Certina»; Rareş Pantea - Bucureşti** (20 puncte, desen) — **trusă tempera tip «Fondul plastic»**

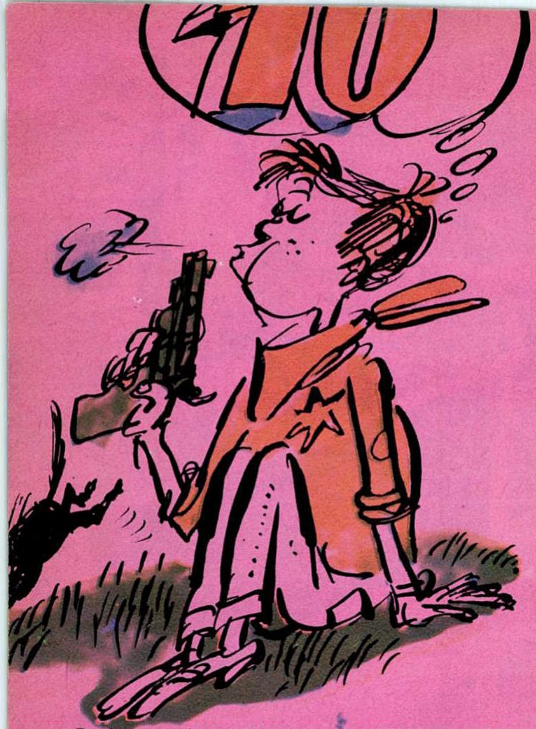

CEI DOI „PISTOLEROS“

POVESTIRE DE
RADU F. ALEXANDRU
DESENE DE:
POMPILIU DUMITRESCU

Profesoara de istorie, care era și diriginta clasei, tocmai terminase de explicat lecția. Au urmat cîteva secunde de tăcere, după care, cu un glas care lui Mircea i s-a părut neobișnuit de obosit, a întrebat: « — Mai există vreo problemă în clasă? Apoi, fără să mai aștepte răspunsul, a continuat: «ieri, în locul orei de istorie a trebuit să facem oră educativă

Și în acel moment,în clasă, conduși de elevul de serviciu, au intrat părinții lui Bujor. Copiii i-au salutat ridicîndu-se în picioare, iar diriginta a coborît de la catedră grăbindu-se să le iasă în întîmpinare. S-au retras într-un colț al clasei, unde au început să vorbească în șoaptă.

Îi cunoștea majoritatea copiilor. Locuiau toți în același cartier, se întîlneau zilnic pe stradă, în plus, duminica, Bujor obișnuia să-și invite colegii: « care vreți, toți, sînteți invitații mei!», să vadă împreună meciul la televizor. «Bătrînul», cum îl numeau în șoaptă băieții, își avea locul în fotoliul tras în mijlocul camerei, înconjurat imediat de «peluzele» microbiștilor din clasa a VIII-a A; din cînd în cînd îi instiga cu observații «naive» despre idolii suporterilor, observații asupra cărora trebuia să revină fără întîrziere sub potopul argumentelor de necombătut al celor din jur.

Mircea stătea cu Bujor în același bloc. Cei mai buni prieteni, din clasa I colegi, cei doi formau o pereche invidiată de toți ceilalți. Și asta nu pentru că ar fi existat vreo dificultate de-a te apropia de ei, ci pentru că pur și simplu, de data asta trebuiau să recunoască o «tradiție» pe care ei deja nu mai aveau cum să o realizeze. După ce au văzut și western-ul, la care timp de două săptămîni era o adevărată problemă să obții un bilet, lucrurile s-au simplificat la maximum: cei doi au devenit «Cei doi Pistoleros».

Erau premianții clasei. Pînă într-a V-a — amîndoi premiul I, ultimii doi ani — Bujor premiul I, Mircea premiul II; diferență explicabilă prin media mai mică la Educație Fizică a lui Mircea. Anul ăsta, o dată cu obținerea scutirii de sport a lui Mircea, întrecerea a revenit din nou în atenția colegilor.

Bujor era șeful clasei. Întotdeauna el era șeful. Alegerea se făcea de la sine, Mircea fiind ajutorul său. Odată, cînd totuși cineva le-a propus să-l încerce și pe Mircea ca «ăl mai mare», ceilalți au răspuns imediat: «— Nu merge, încă-i cam slab. Tot Bujor». Și nu era vorba de răutate sau de neîncredere, ci de un adevăr pe care-l știau toți și, în primul rînd, Mircea.

Avea un pix grozav. Șase culori, le schimbai printr-un sistem pe care nici unul nu reușise să-l descopere. Mircea îl primise de ziua lui, și a doua zi toți îl încercau, mîzgălind pagini întregi. Cel mai mult îi plăcuse însă lui Bujor care, de altfel, i-a și promis rîzînd în mijlocul colegilor: «dacă mi-l dai mie, la anul de ziua ta, ți-l fac cadou».

I-a observat lipsa în ora de matematica. Toată clasa era agitată, profesorul era foarte nemulțumit, nimeni nu era atent, a trebuit să-și întrerupă explicația în cîteva rînduri. Apoi au avut istoria.

— Cînd s-a întîmplat?

— Înaintea orei de sport l-am avut. La matematică...

— Cine a rămas în clasă la ora de sport?

Fuseseră toți în sala de sport. Cei care nu lucrau, ședeau pe bănci. Mircea a venit cu o întîrziere de cîteva minute. Unul din colegi s-a învoit la mijlocul orei:

— A trebuit să dau un telefon acasă. Era ceva urgent... Puteți verifica. Atunci s-a sculat Bujor:

— Nu este nevoie. Fără-ndoială este vorba de o glumă. Dar nu trebuie exagerat. Și cine a făcut-o, să-i restituie imediat pixul. Băieții priveau unul la altul, cîțiva erau în picioare, diriginta, vizibil jenată, privea pe fereastra clasei. Bujor a ieșit în fața băncilor:

— Este în joc cinstea clasei și nu putem accepta... Toată lumea să-și scoată servieta pe bancă și Mircea are să treacă...

— Nu, Bujor.

— Ba da,Mircea! Și asta chiar acum. Vă rugăm să ne iertați, tovarășă dirigintă.

Toți colegii și-au pus gențile pe bănci și, la insistențele lor, Mircea trecea, cu obrajii roșii prin dreptul fiecăruia. Toți stăteau în picioare. Cîțiva și-au întors și buzunarele. Cînd Mircea a vrut să ocolească banca prietenului său, Bujor, nemișcat în fața clasei a cărei onoare simțea ca niciodată că trebuie să o apere, a strigat:

— Dinu, scoate-mi mapa! Mircea așteaptă.

Și Mircea a rămas nemișcat. Cu obrajii aprinși.

— Ce s-a întîmplat? a întrebat uimit Dinu.

— Ce s-a întîmplat? a întrebat în același timp Bujor. Și toată clasa privea spre banca lui. Dintr-un salt a fost lîngă servieta în care nu se vedeau decît marginile caietelor și cărților îmbrăcate în albastru. Și-a fixat prietenul a cărui privire se pierdea în podea și brusc și-a răsturnat servieta. Undeva, printre bănci, s-a rostogolit pixul cu șase culori. Brațele s-au frînt inerte lîngă corp, sîngele i-a secat din obraji. « Nu-i adevărat!!». Au fost singurele lui cuvinte, pe care le-a mai repetat odată, dar atunci abia perceptibil, cînd, la sfîrșitul orei, diriginta a spus:

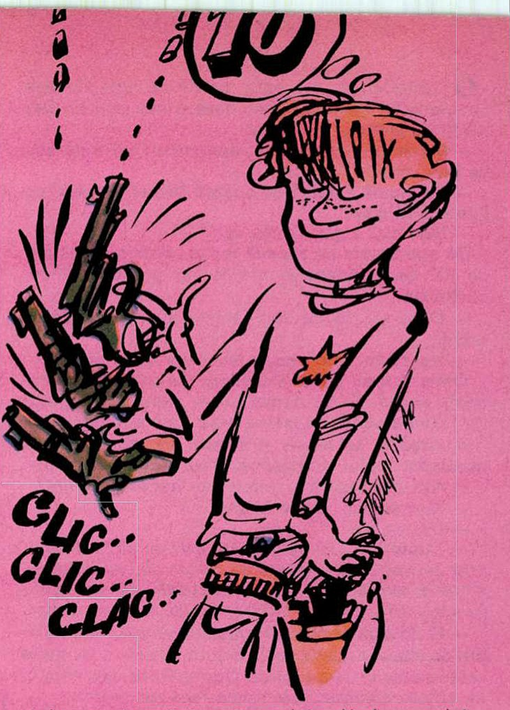
10
CLIC..
CLIC..
CLAC..

— Sînt convinsă că veți face tot ce-i posibil ca să aflați adevărul. Pînă atunci, însă, Mircea va prelua conducerea clasei.

Părinții lui Bujor s-au oprit la catedră, diriginta a venit în mijlocul clasei:

— Copii, Bujor a lipsit noaptea de acasă. De cînd a plecat ieri de la școală, nu se mai știe nimic de el. A dormit cumva la vreunul, dintre voi? Mama lui Bujor s-a întors cu spatele, a scos o batistă și și-a șters fără putere nasul. Apoi s-a întors, avea ochii roșii, bărbatul de lîngă ea i-a întins o batistă uscată pe care, cu un gest mecanic, a băgat-o în poșetă.

— Mircea, azi dimineață n-ai venit să-l iei pe Bujor.

— ...Întîrziasem... Credeam...

— Ce spui? sări unul din băieți. Eram la pîine, te-am văzut, cînd am ajuns la școală, nu sunase încă.

— Mircea, tu crezi că Bujor ți-a furat stiloul?... Tu nu știi cine l-a ascuns? Si mama continua să întrebe căutîndu-i ochii: «tu nu știi?... Răspunde Mircea... Nu știi?...»

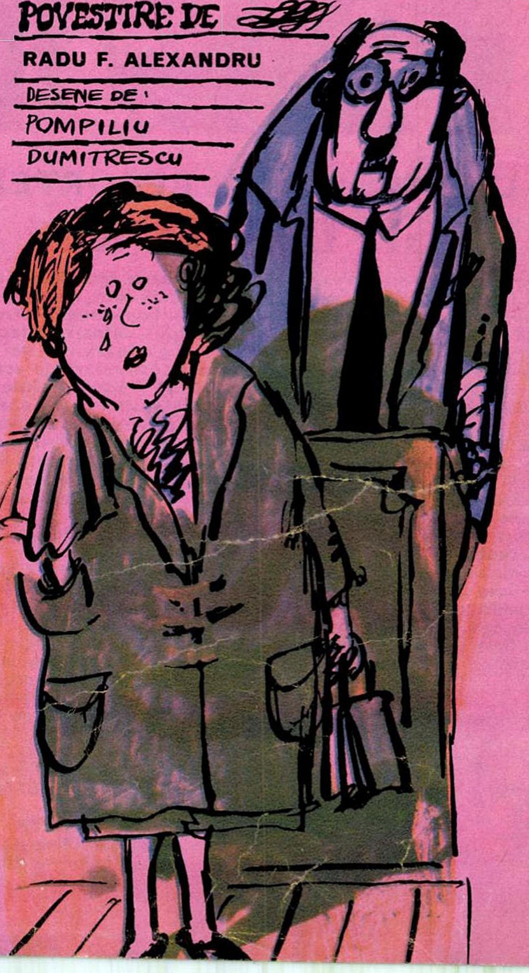

Sadoveanu

Pe-o stîncă l-am văzut sub zări curate
Într-un apus de soare sclipitor
Părea Ceahlăul sobru o cetate
Iar el, un voievod cuceritor.

Privea peste Moldova, veche țară,
Vedea vreun drum bătut de șoimărești,
Un han pe șleah sau poate pe Nicoară
Venind cu oști din puste căzăcești.

Ningea de sus cu liniște adîncă,
Dormea în ramuri vîntul călător
Și l-am văzut și m-am lipit de stîncă
Să nu îi tulbur gîndul roditor.

Vegheau aproape munții fără număr
Și-am stat și eu de veghe ca-n povesti,
La stînca sclipitoare ce pe umăr
Purta Ceahlăul slovei românești.

NICOLAE NASTA

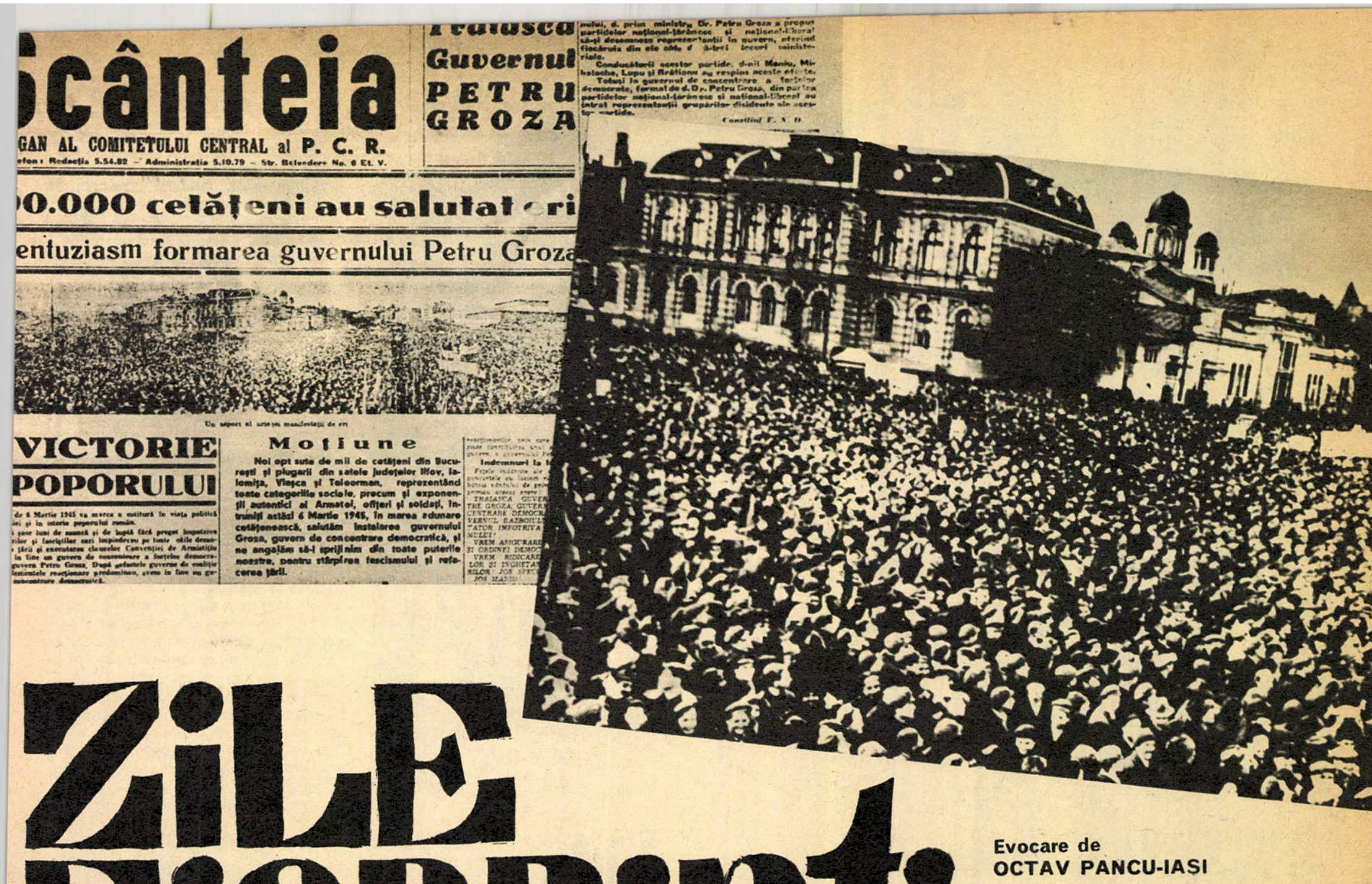

Scânteia

GAN AL COMITETULUI CENTRAL al P. C. R.

efon: Redacția 5.54.82 — Administrația 5.10.79 — Str. Belvedere No. 6 Et. V.

Guvernul

PETRU GROZA

nului, d. prim ministru Dr. Petru Groza a propus partidelor național-țărănesc și național-liberal să-și desemneze reprezentanții în guvern, oferind fiecăruia din ele câte [illegible] locuri ministeriale.

Conducătorii acestor partide, d-nii Maniu, Mihalache, Lupu și Brătianu au respins aceste oferte.

Totuși în guvernul de concentrare a forțelor democrate, format de d. Dr. Petru Groza, din partea partidelor național-țărănesc și național-liberal au intrat reprezentanții grupărilor disidente ale acestor partide.

Consiliul F. N. D.

00.000 cetățeni au salutat cri

entuziasm formarea guvernului Petru Groza

Un aspect al uriașei manifestații de eri

VICTORIE POPORULUI

de 6 Martie 1945 va marca o cotitură în viața politică iei și în istoria poporului român.

șase luni de muncă și de luptă fără preget împotriva ilor și fasciștilor cari împiedecau pe toate căile demo- țării și executarea clauzelor Convenției de Armistițiu în fine un guvern de concentrare a forțelor democra- guvern Petru Groza. După sabotatele guverne de coaliție elementele reacționare predominau, avem în fine un gu- concentrare democratică.

Moțiune

Noi opt sute de mii de cetățeni din București și plugarii din satele județelor Ilfov, Ialomița, Vlașca și Teleorman, reprezentând toate categoriile sociale, precum și exponenții autentici ai Armatei, ofițeri și soldați, întruniți astăzi 6 Martie 1945, în marea adunare cetățenească, salutăm instalarea guvernului Groza, guvern de concentrare democratică, și ne angajăm să-l sprijinim din toate puterile noastre, pentru stârpirea fascismului și refacerea țării.

Îndemnuri la l

ZILE FIERBINȚI

Evocare de
OCTAV PANCU-IASI

Un istoric sau, poate, un om ca oricare altul, mai tînăr însă decît mine cu cîțiva ani, fie ei și numai doi, trei, v-ar povesti desigur, cu totul altfel despre acele zile de flacără, premergătoare lui 6 Martie 1945, memorabila dată cînd, la cîrma țării noastre, a fost instaurat cel dintîi guvern democrat în care reprezentanții clasei muncitoare și ai țărănimii au avut un rol precumpănitor. V-ar povesti, privind spre evenimentele de atunci cu un ochi lucid, în stare să aleagă esențialul, să așeze adevărul în imagini simbolice, pentru că un istoric sau orice om mai tînăr ca mine v-ar împărtăși nu propria lor trăire, ci rezultatul cercetărilor, al studiilor lor, între ei și voi s-ar interpune paginile documentelor și ale cărților, gonind trăirea subiectivă, dar — să-mi fie iertat — gonind, poate, totodată, viața însăși.

În ce mă privește, aveam pe atunci 16 ani, eram elev la liceu, proaspăt utecist. Amintindu-mi de toate aceste trei ipostaze, recompun de fapt spațiul și timpul formării mele, tot ce se petrecea atunci în jurul meu, trecea prin mine însumi, ardeam în tot ce ardea atunci, eram o flacără anonimă, dar o flacără în uriașul foc al luptei pentru putere. Dacă cineva m-ar fi întrebat atunci care este visul meu cel mai puternic, aș fi răspuns fără să ezit că-mi doresc ca toată viața să nu mi se șteargă de pe mîini petele de culoare cu care scriam pe ziduri lozincile anului acela fără asemănare. Acum îmi privesc mîinile, mă gîndesc că visul nu mi s-a împlinit, dar tot n-am tăria să declar că a fost un vis naiv. Nu, cum putea fi un vis naiv dorința de a-mi aminti mereu că, asemenea multor altora din generația mea, caietele mele au fost gardurile și zidurile, tocurile și călimările mele — pensulele și cutiile cu vopsea, adevărurile mele — adevărurile străzilor și piețelor înțesate de oameni care sileau istoria să le recunoască forța, acea imensă forță descătușată la 23 August 1944, și care, sub stindardul partidului comunist, impulsiona bătălii sociale de-o anvergură extraordinară. Nu trebuie să caut în vechi colecții de ziare ca să-mi amintesc lozincile începutului de an '45; le-am scris cu mîna mea, le-am strigat cu propriul glas: **«Totul pentru front, totul pentru victorie!»**, **«Pămînt țăranilor!»**, **«Vrem democratizarea țării!»** **«Cerem grabnica instaurare a unui guvern democratic!»**.

S-au scris nu puține pagini despre tinerii comuniști care, continuînd tradiția uteciștilor din ilegalitate, luau parte în primii ani de după eliberare la munca de afișaj, de difuzare a «Scînteii» și a altor ziare ale partidului. S-a scris însă ca și cum aceste «ieșiri» în stradă ar fi fost niște plăcute plimbări, spre a lua aer, ale unor tineri plictisiți să tot stea în casă. N-am de gînd să număr aici pumnii primiți din partea huliganilor acționînd sub oblăduirea așa-ziselor «partide istorice», reacționare, pumni aveam și noi, și destule bătălii pe care le începeam cu cuvîntul, fiind provocați, trebuia să le încheiem cu pumnii; ceea ce nu pot să nu-mi amintesc este faptul că, întors acasă, noaptea tîrziu, de la afișaj sau de la difuzare, o bucurie copleșitoare mă făcea să uit că îndurasem frigul, că «boxul» unui manist sau brătienist îmi strîmbase bărbia, nu puteam să adorm nopți în șir din pricina acestei bucurii, o bucurie pe care nu izbuteam să mi-o explic, frenetică, fără limite, totul era neînchipuit de frumos, vecin cu sublimul — și-abia azi îmi dau seama de ce: mi se acordau, la numai 16 ani, galoanele maturității, mi se vorbea și mi se cerea să-mi spun cuvîntul despre probleme de interes vital, să iau parte la acțiuni care, de la o zi la alta, schimbau înfățișarea societății. Numai partidul comuniștilor putea și poate să dea sentimentul acesta inegalabil unui adolescent!

Citeam, bineînțeles, ziarele pe care le difuzam. Strigam titlurile principalelor articole în gura mare. Cel mai palpitant lucru mi se părea modificarea continuă a cifrelor indicînd numărul participanților la marile mitinguri populare și, totodată, creșterea într-un ritm extraordinar a influenței partidului în rîndul maselor. În București, la un miting din septembrie 1944, cu prilejul înființării Frontului Național Democrat, au luat parte vreo 30 000 de oameni. O lună mai tîrziu, la o adunare populară pe stadionul A.N.E.F. — 100 000. În ianuarie 1945, fasciștii au ucis doi muncitori în comuna suburbană Apărătorii Patriei. Capitala a prefăcut ziua înmormîntării lor într-una de ridicare la luptă pentru democratizarea țării, numărul participanților la demonstrație ridicîndu-se la 200 000. La 1 februarie, «Scînteia» scria despre un miting care a avut loc în «Piața Mihai Viteazul» că din «300 000 de piepturi a izbucnit un strigăt uriaș: **Vrem guvern F.N.D.!**». La 13 februarie, la un alt miting în «Piața Națiunii» se adună 500 000 de oameni, 600 000 la 24 februarie, pentru ca la 6 martie, cînd voința poporului a izbutit să impună guvernul democrat, în frunte cu eminentul om politic Dr. Petru Groza, în aceeași piață să-și exprime satisfacția aproape 800 000 de cetățeni.

Începînd cu această zi, 6 Martie 1945, cursul istoriei țării noastre avea să intre într-o nouă fază, impunîndu-și conducătorii statului, oamenii muncii, conduși de partid, aveau să folosească puterea pentru zdrobirea totală a reacțiunii, pentru instaurarea unui climat democratic fără de care, mai tîrziu, începutul construcției socialiste n-ar fi putut avea loc.

Mă mîndresc, asemenea celor mai mulți din generația mea, că acele zile de flacără n-au trecut pe lîngă mine, ci prin mine, că reamintindu-mi acum de ele, mă descopăr acolo unde îmi place să-mi întîlnesc proprii fii, pe voi toți: unde e mai multă nevoie, unde se dau cele mai fierbinți bătălii, unde e mai greu — tocmai pentru că e mai greu!

„LIBERTATEA ȘI PROGRESUL SÎNT ȚINTA ARTEI CA ȘI A VIEȚII ÎNTREGI".

Beethoven

O sală arhiplină aștepta cu emoție, în ziua de 7 mai 1824, un mare eveniment artistic: prima audiție absolută a «Simfoniei a IX-a». Afișul anunța publicul că Beethoven «va lua parte personal la conducere». Toată lumea știa de suferința groaznică a muzicianului: surditate completă. La mijlocul simfoniei, după surprinzătorul pasaj din **Scherzo** al timpanilor, auditoriul a izbucnit în aplauze. Era o explozie de fericire care s-a contopit cu victoria omului ce învinsese tragica soartă. Cîntăreața Carolina Unger l-a întors atunci pe Beethoven cu fața spre public, oferindu-i ultima bucurie a vieții: omagiul publicului. A fost un simbolic omagiu care s-a unit cu biruința muzicianului în acea neuitată primăvară a teatrului Kärtnerthor.

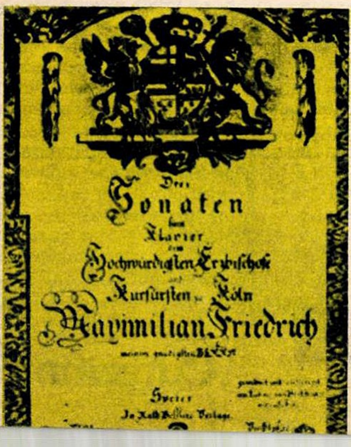

Drei
Sonaten
fürs
Klavier
dem
Hochwürdigsten Erzbischofe
und
Kurfürſten zu Köln
Maximilian Friedrich

Speier
In Rath Boßlers Verlage

Este greu de relevat ce a fost mai grandios, în întreaga existență al acelui titan al muzicii care s-a numit Beethoven. Opera? Revoluționarele sale idei și descoperiri artistice? Omul? Artistul? Poate că toate la un loc definesc astăzi — la împlinirea a două veacuri de la nașterea sa — personalitatea vizionară pentru căile noi ale artei sunetelor.

Trăind sub influența evenimentelor revoluționare din Franța, în vîltoarea unei epoci de mari frămîntări, Beethoven a fost încă din tinerețe un partizan al principiilor de libertate și de demnitate ale omului.

«Ce nenorocire — mărturisește compozitorul în clipa trădării idealurilor majore ale omenirii de către Napoleon — că nu mă pricep în arta războiului ca în muzică; l-aș birui!».

Beethoven a sfărîmat tiparele muzicii. Pentru el, sonata și simfonia, opera și cvartetul aveau «haine prea strîmte». Romantic prin avînt și îndrăzneală, autorul Pastoralei a căutat mereu forme noi. Determinat de conținutul de idei pe care voia să-l exprime, el nu ține seamă de părțile fixe ale simfoniei existente pînă la el, ci o alcătuiește după propriile sale legi. El a rămas totuși cel mai clasic dintre clasici prin realizarea perfectului echilibru dintre idee și expresie. Îl denumim astăzi **titan.** Nu pentru că a luptat eroic cu cea mai apăsătoare suferință fizică a unui muzician, nu fiindcă a învins prejudecățile societății timpului. Beethoven le-a privit ca fapte diverse cotidiene. Monumentalitatea moștenirii sale artistice, exemplul de probitate profesională, imensul aport la înflorirea muzicii universale reprezintă elementele neobișnuitului care-l fac un titan al muzicii. Nici un creator pînă la Beethoven nu a deschis porțile zăgăzuite ale barajului sonor: el introduce instrumente noi în formația clasică a orchestrelor, introduce toba mare, talgerul, triangul și are îndrăzneala ca din timpan să facă instrument solist. Progresul muzicii din veacul trecut își trage seva din cuceririle și sugestiile creației beethoveniene. A abordat cu egal succes **toate** genurile muzicale, semn al complexei sale personalități. Beethoven e autorul unei opere uriașe: nouă simfonii, cinci concerte pentru pian, un concert pentru vioară și un triplu concert pentru pian, vioară și violoncel, nenumărate sonate, uverturi și lucrări dramatice, baletul «Făpturile lui Prometeu» și opera «Fidelio». A lăsat capodopere în tot ce a atacat: simfonie, oratoriu, sonată, cvartet etc. Pătrunzînd în intimitatea

● În orașul Bonn, (R.F. a Germaniei) pe o străduță liniștită, cu denumirea de Bonngasse, la nr. 20 se află casa în care, la mijlocul lunii decembrie 1770, s-a născut Ludwig van Beethoven. Tatăl său, Johann van Beethoven, tenorul capelei curții, și-a dat seama de timpuriu de talentul muzical al fiului său. Micul Beethoven știa încă de la vîrsta de 10 ani să cînte la orgă și clavecin, în plus cînta la vioară și stăpînea viola. Talentul de a improviza, care i-a adus faimă mai tîrziu, s-a manifestat încă din copilărie. ▶

◀ **● Coperta primelor sonate tipărite în anul 1783.**

procesului de creație a fiecărei lucrări, te cutremuri de fervoarea actului artistic, de migala sa, de exigența profesională a muzicianului fără egal în istoria muzicii. Beethoven a privit muzica în continuă evoluție, impunîndu-și ideea «progresului fără limite». Întreaga sa operă poartă această evidentă pecete.

Trăind la intersecția a două zbuciumate veacuri (a trăit între anii 1770—1827),Beethoven a descoperit comorile trecutului, le-a preluat în formele cele mai pure, spre a le transmite urmașilor într-o esență tare, nepieritoare.

VIORIEL COSMA

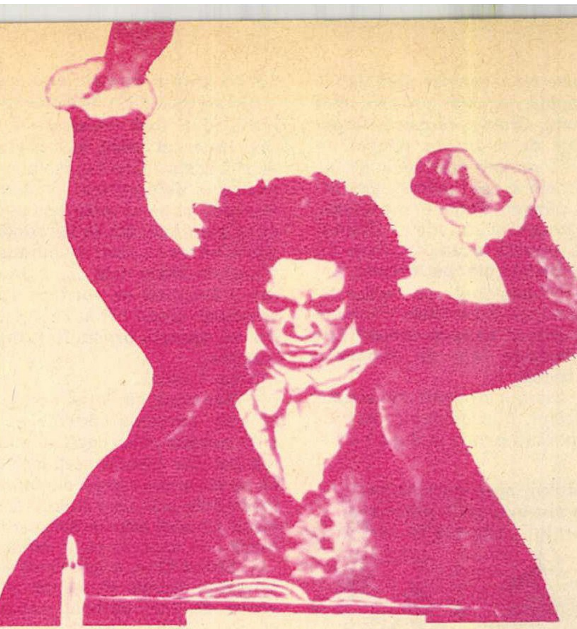

TANI
CIVILIZAȚIEI

ludwig van

Beethoven

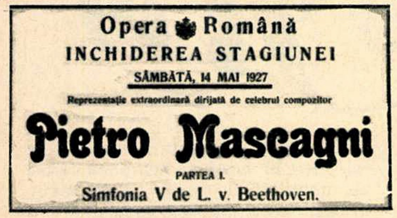

Opera Română
INCHIDEREA STAGIUNEI
SÂMBĂTĂ, 14 MAI 1927
Reprezentație extraordinară dirijată de celebrul compozitor
Pietro Mascagni
PARTEA I.
Simfonia V de L. v. Beethoven.

Beethoven și ROMÂNIA

În anul 1889, în casa domniței Ralu, fiica lui Vodă Caragea, a răsunat sonata «Apassionatta», cîntată de artistul Steinmoser din Viena. Opera «Fidelio» a fost reprezentată pentru prima oară la noi încă și mai înainte (1841) pe scena teatrului muzical din Timișoara. Multe capitale europene nu auziseră încă Simfonia a III-a «Eroica», cînd, într-un concert excepțional, la București, în anul 1849, a avut loc o primă audiție a acestei capodopere. Mai tîrziu (1859) în două orașe din țara noastră, la București și la Brașov, s-au executat fragmente din Simfonia a IX-a.

Prima piesă simfonică, cu care și-a inaugurat activitatea artistică orchestra bucureșteană ce avea să devină Societatea Filarmonica Română, a fost Uvertura «Prometeu» (22 aprilie 1866).

De-a lungul anilor, mari dirijori ai lumii ca Felix Weingartner, Pietro Mascagni, George Enescu, George Georgescu au condus, în țara noastră concerte dedicate operelor beethoveniene. Avem motive să ne mîndrim că Electrecordul a înregistrat pe discuri întregul ciclu al simfoniilor lui Beethoven, executate de Filarmonica noastră, sub bagheta lui George Georgescu.

micro-documentar

● Orga la care micul Ludwig a învățat să cînte (foto 1).

● După un afiș al timpului, păstrat pînă în zilele noastre, reiese că micul Beethoven,în vîrstă de numai 8 ani a fost prezentat de tatăl său la un concert public în orașul Colonia.

● Profesorul care a jucat un rol însemnat în îndrumarea tînărului Beethoven, Christian Gottlob Neefe, om de mare cultură, unul din cei mai de seamă iluminiști germani ai secolului al XVIII-lea (foto 2).

● În anul 1787 Mozart ascultînd o improvizație pe o temă care i-o dăduse tînărului Beethoven, avea să exclame: «Fiți atenți la felul lui de a cînta. Va face ca toată lumea să vorbească despre el».

● O gravură a timpului ni-l arată pe tînărul muzician la vîrsta de 26 de ani. Trăsăturile destinse ale chipului par a contrazice nota morocănoasă care i se atribuia autorului Simfoniei a IX-a (foto 3).

● În toamna anului 1792 Beethoven sosește la Viena, oraș cu o viață trepidantă, cu o activitate cultural-artistică înfloritoare. Iată piața Kohlmarkt unde venea adeseori Beethoven la vestitele magazine de muzică ce se aflau acolo (foto 4).

1

2
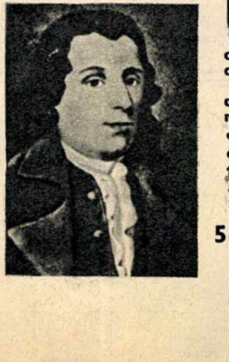

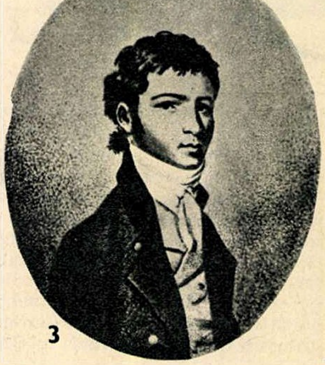
3

● Ioseph Haydn și Antonio Salieri, doi dintre profesorii tînărului Beethoven la Viena. Audiind primele compoziții ale elevului său, Haydn a spus: «D-ta produci asupra mea impresia unui om cu mai multe capete, cu mai multe inimi și cu mai multe suflete ...În creația dumitale există ceva, n-aș putea spune ciudat, dar ceva surprinzător, ceva neobișnuit» (foto 5 și 6).

● La Viena, Beethoven avea să cunoască ani de muncă și creație care l-au impus cercurilor muzicale ale vremii.

4

● Heiligenstadt, lîngă Viena, loc plin de farmec și liniște, unde Beethoven venea adeseori să se odihnească în lunile calde de vară (foto 7). Aici a petrecut el ceasuri grele de desperare în vara anului 1802, cînd și-a dat seama că surzește și că această stare nu-l va mai părăsi niciodată. Și totuși, puțin după aceea, biruind desperarea, s-a lăsat absorbit de lucrul asupra Simfoniei «Eroica» pe care avea s-o termine în anul 1804. Surzenia lui Beethoven a fost progresivă, încît între anii 1814—1816 nu mai putea percepe vorbirea și a fost nevoit să folosească caietul de însemnări pentru a se face înțeles.

5
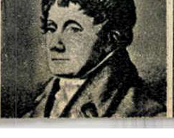

6
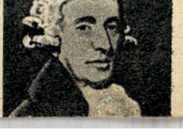

● Coperta primei ediții a Simfoniei Pastorale, terminată în 1808. Împrejurimile Vienei cu frumusețile priveliștilor aveau un ecou puternic în sufletul compozitorului. Așa cum mărturisește, el a scris scene din Pastorala într-una din plimbările prin acele locuri: «aici am scris scena «La pîrîu». Presura aurie de aici de sus, prepelițele și privighetorile din jur au compus împreună cu mine». (foto 8).

● Bettina Brentano îl cunoaște pe Beethoven în anul 1810, în timpul unei vizite, pe care ea a făcut-o la Viena. Între ei se stabilește o trainică legătură de prietenie. Ea îi va vorbi lui Goethe despre marele geniu al muzicii și tot datorită ei, Beethoven îi trimite poetului un exemplar din muzica pentru «Egmont» (foto 9).

● Teplitz, o localitate balneară din Boemia, unde avea să se întîlnească, în 1812, Goethe și Beethoven. Tot aici a fost creată Simfonia a VIII-a.

● Dorothea Ertmann, de o rară frumusețe și distincție, a fost eleva lui Beethoven și a intrat în istoria muzicii ca unul dintre cei mai buni interpreți la pian ai operei beethoveniene, din acele timpuri (foto 10).

7
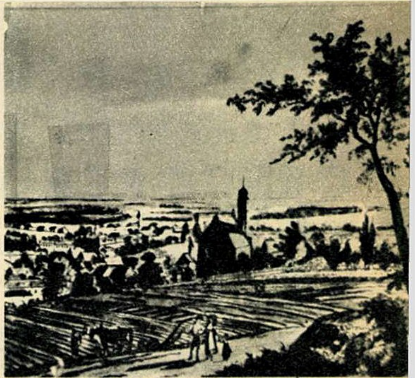

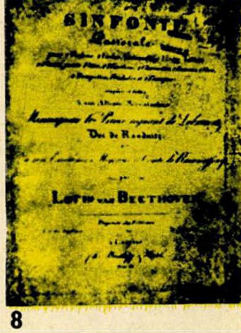
SINFONIE
Pastorale
LOUIS van BEETHOVEN
8

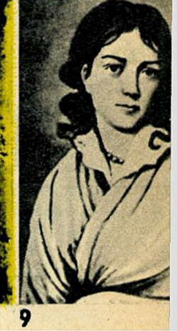
9

● Ultima locuință a lui Beethoven, cu numele ciudat «Casa spaniolului negru», din suburbia vieneză Alsegrund (se numea așa deoarece a fost construită de un călugăr benedictin spaniol, în rasă neagră). Desenul (foto 11), ne înfățișează camera de lucru a marelui muzician și datează din anul în care Beethoven a murit. Biblioteca și pianul sînt singurele mobile. Mai tîrziu pianul a intrat în posesia lui Liszt.

● La 26 mai 1827 din «Casa spaniolului negru» a pornit cortegiul funerar, spre cimitirul din apropierea satului Währung purtînd pe acel, care la răscrucea a două veacuri, a fost un titan al muzicii.

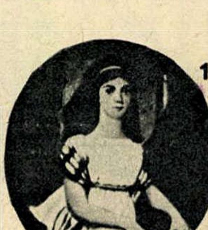
10

11
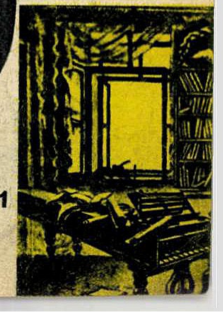

DESCOPERIRILE LUI EMIL

Trucajul cinematografic

Instalat comod în fotoliul uneia din sălile de vizionare ale **Studioului cinematografic «București»,** aștept cu curiozitate începerea proiecției. Alături de mine, Emil. Îmi telefonase cu o zi înainte:

— Ce program ai mîine?

— Dimineața cred că sînt liber.

— Perfect. Vreau să prezentăm în cadrul cercului de fizică un material despre trucajul cinematografic. Am făcut cunoștință cu tovarășul inginer **Gheorghe Ciobanu,** șeful serviciului Filmări Combinate. Deosebit de amabil, dînsul s-a oferit să-mi pună la dispoziție toate datele necesare.

Cunoscînd seriozitatea și setea de cunoaștere ce-l caracterizează pe tînărul meu prieten, am acceptat imediat.

În întunericul sălii. l-am simțit aplecîndu-se spre mine.

— Fiind vorba de o peliculă demonstrativă, urmărește-o cu atenție și încearcă să reții momentele care ne interesează; după aceea le vom confrunta și vom încerca să ne explicăm realizarea lor.

Pe ecrane apare un binecunoscut personaj al vîrstei de aur al comediei — Charlot.

Hanul de pe coasta dealului, spre care se îndreaptă «Bibanul», nu este altceva decît macheta suspendată în vîrful parului... filmată în perspectivă.

... Situația sa devenise fără îndoială neplăcută. Animat de cele mai bune intenții, Charlot reușește totuși performanța de a disloca pilonul de susținere: în următoarele secunde întreaga schelărie se prăbușește în bucăți la pămînt. Fuga e rușinoasă, dar e sănătoasă, și se vede că Charlot a auzit de această zicală. O ploaie de pietre se dezlănțuie pe urmele lui. Mînuindu-și bastonul cu eleganță, Charlot respinge proiectilele vrăjmașe care... **se întorc asupra urmăritorilor, mînjindu-le fața cu clasicele tarte cu frișcă.**

... «Se caută persoană cu aspect corespunzător, bun psiholog, bun orator, neînfricat, pentru a duce cuvîntul Domnului triburilor recent descoperite în Africa». Eroul nostru se îmbarcă pe un vas cu destinația anunțată. Furtuna îl ajunge în ultima noapte. **Vasul, biată jucărie în furia oceanului, realizează plonjoane de 10 metri.** Iată-l pierdut sub valurile dezlănțuite. În zori, singurul supraviețuitor, evident Charlot, este întîmpinat cu «brațele deschise» pe țărmul însorit. **Cincizeci de cuțite milimetric aruncate desenează silueta lui Charlot pe stîlpul de care este înlănțuit.**

Un avion, ale cărui acrobații aeriene ar fi fost invidiate și de cel mai încercat pilot, la maneta căruia se află același Charlot, își face apariția deasupra aeroportului din New York. In acest moment roțile păsării de oțel ating pămîntul. Elicea își continuă rotațiile, viteza cu care se îndreaptă spre turnul de beton este cea a unui bolid. Într-o secundă se vor face zob, turn și aparat. Unde-i frîna?! Uraa! **Avionul se oprește brusc, lipit de «Zidul morții»...**

Stop! Lumină.

— Bănuiesc că, la fel ca și mine, ai «prins» secvența tartelor cu frișcă; simt trucajul chiar dacă nu știu cum e realizat. Dar trebuie să-ți mărturisesc, că pe mine m-au impresionat mai mult încercările prin care trebuie să treacă bietul Charlot într-un film care nu durează mai mult de zece minute.

— Dragă Emil, a intervenit inginerul Ciobanu, trebuie să știi că, alături de scena de care vorbeai, pelicula mai cuprinde încă trei procedee de **filmări speciale,** care elimină orice dificultate pentru actorul pe care-l îndrăgești.

— Încă trei procedee?... Dacă am putea revedea filmul proiectat cu încetinitorul ...

— Vrei să spui cu **grande vitese**.

— Grande vitese?

— Bineînțeles, te gîndești cu siguranță la un alt procedeu al filmărilor speciale.

— Nu știu dacă chiar mă gîndeam la acest procedeu, dar în orice caz, mă interesează să știu despre ce este vorba.

— Foarte simplu: viteza normală de filmare este de 24 imagini pe secundă. Dacă mărim viteza de filmare de un număr de ori, mișcarea în proiecție apare încetinită de același număr de ori. Kinogramele atleților se realizează tocmai prin acest procedeu.

— Într-adevăr, totul pare extrem de simplu. Pentru că ați avut amabilitatea să ne oferiți concursul dumneavoastră, v-aș ruga să ne descifrați pe rînd fiecare scenă realizată prin filmări speciale.

— Să începem cu «proiectilele de frișcă» — scena este lucrată prin **«stop filmare»**. Se trage secvența normal (se aruncă piatra), se oprește filmarea, se aruncă tarta cu frișcă care, filmată normal în continuare, dă efectul susamintit.

— Și eu care mă gîndeam că numai un campion de oină ar putea mînui cu o asemenea precizie bastonul salvator!

— ... Vasul în voia oceanului. Furtună. Valuri cît casa. Scena se realizează folosind **retroproiecția** sau, cum se mai numește, **proiecția prin transparență.** Pentru aceasta se utilizează un ecran transparent pe care, cu ajutorul unui aparat de proiecție aflat în spate, într-un tunel de retroproiecție, se obține imaginea care ne interesează. În fața ecranului se așază actorul care trăiește cu cea mai mare autenticitate atmosfera proiectată pe ecran: o urmărire istovitoare în deșert se filmează minunat în studio, cei doi interpreți «hîrjonindu-se» în fața ecranului. Pentru secvența cu vaporul se folosește un bazin pe marginea căruia se montează un ecran de 6/8 metri, în bazin avînd macheta vasului...

— Pe ecran, furtună, în bazin valuri, cîteva găleți cu apă servite prin două-trei furtunuri și gata... naufragiul.

— Exact. În plus trebuie respectată o condiție a acestui procedeu: aparatul de proiecție și cel de filmare să se găsească în **sincron sinfazic,** adică să existe o perfectă concordanță între

a, b, c. «Coloanele de piatra», desenate pe o placă de cristal și filmate în perspectivă pe terasa studioului, le reîntîlnim în secvența din «Darclee»

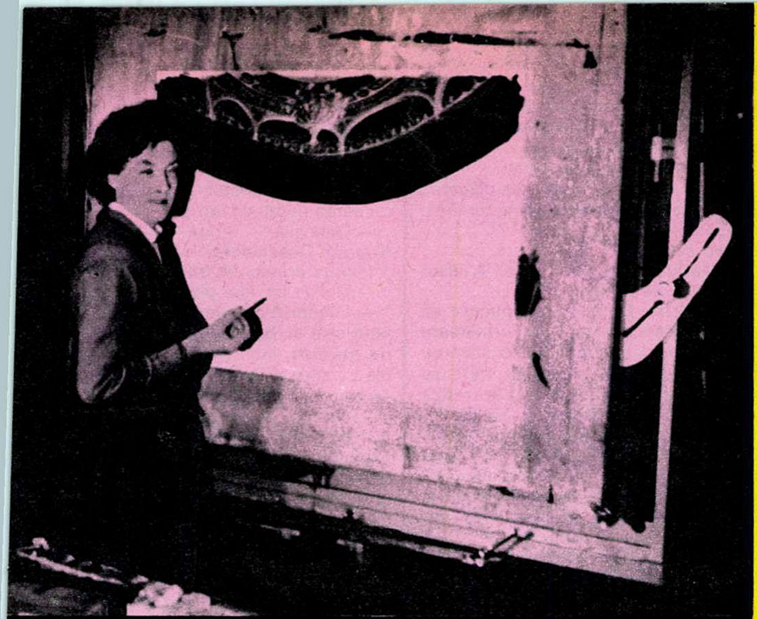

▲ De data aceasta «**DESENUL DE COMPLETARE**» este utilizat pentru a in-
oduce tavanul desenat pe bucata de carton în ambianța **Operei din Paris**
)arclee). ▼

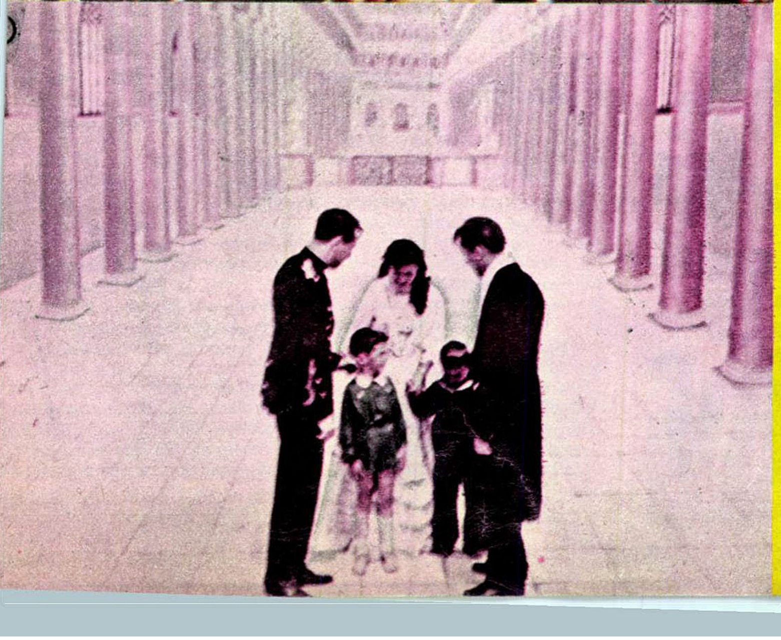

cele două.

— Un moment! Dacă s-ar încerca plasarea aparatului de proiecție în fața ecranului, la fel ca și aparatul de filmare? S-ar cîștiga spațiu prin eliminarea tunelului de retroproiecție.

— Bravo, este o idee excelentă pe care se bazează, de altfel, **front proiecția.** Realizarea ei comportă un ecran direcțional, perlat, construit din bile de sticlă cu diametrul de cîțiva milimetri care asigură o reflexie optimă a razelor de lumină. În fața ecranului se dispun atît aparatul de filmare cît și cel de proiecție. Se montează o oglindă semitransparentă în fața aparatului de filmare pe care are loc reflexia razelor ce pornesc de la aparatul de proiecție. Prin vizorul aparatului de filmat prindem mișcarea propriu zisă, care are loc în studio, avînd ca fundal imaginea dată de aparatul de proiecție. Pe lîngă economisirea spațiului, **front proiecția** permite utilizarea mai multor plane.

— Dar cuțitele aruncate asupra lui Charlot...

— Este vorba de un alt trucaj des utilizat, **filmarea inversă.** Numele trădează procedeul: inversez sensul de mișcare al peliculei, mișcarea în cadru se execută și la invers, iar la proiecția normală spectatorul... asistă cu sufletul la gură. Adică: avionul sau, mai des, automobilul nu se oprește din năucitoarea viteză exact în fața zidului sau pe marginea prăpastiei. Nuu! Mai simplu: pornește într-adevăr cu toată viteza... dar înapoi, in «marche arrier», tocmai de pe marginea prăpastiei; de ce să arunc cuțitul în scîndura de care este legat Charlot, cînd pot, mai simplu și mai plăcut pentru actor, să-l smulg cu viteză trăgîndu-l cu un șnur invizibil.

— Aproape încep să cred că tot ce vedem pe ecran nu este altceva decît... trucaj.

— Filmările speciale au căpătat o asemenea importanță din două considerente: imagini cît mai spectaculos realizate, și în același timp, cît mai economicos. De exemplu în filmele de animație ale lui Disney ai să întîlnești deseori actori reali. Acest lucru n-ar fi posibil fără utilizarea **imaginii aeriene.** Se folosește un aparat ce proiectează imagine cu imagine o copie pozitivă pe o oglindă înclinată la 45°. Această imagine, prin reflexie, ajunge pe un condensor unde se formează o imagine aeriană care se suprapune colii de acetofan, pe care sînt executate desenele. În continuare, astfel completată, imaginea este înregistrată pe pelicula aparatului de filmat ce se găsește în fața condensorului. Pentru a înțelege dificultățile sistemului, trebuie reținută precizia milimetrică cu care interpretul este obligat să se încadreze în geometria desenului.

Să amintim și **desenul de completare.** El este utilizat pentru a completa grafic un decor sau o ambianță mai dificil de realizat (în Dacii, jumătate din legiunile romane dispuse în formație nu existau decît pe desenul executat în studio.) **Desenul de perspectivă**, se realizează pe o placă de cristal și filmat sub un anumit unghi, el conferă senzația de spațiu, implicit de autentic, unor detalii de fapt inexistente. Dacă ne gîndim și la **sistemul machetelor,** la **filmarea cu oglinzi,** la **filmarea cașeu cu cașeu,** la **filmarea cu două pelicule,** la **masca mobilă** (cu care se obțin cele mai spectaculoase efecte), și tot nu am reușit altceva decît să fixăm reperele pentru o călătorie care abia trebuie să înceapă, **o călătorie într-o lume... fără minuni.**

DANA POP

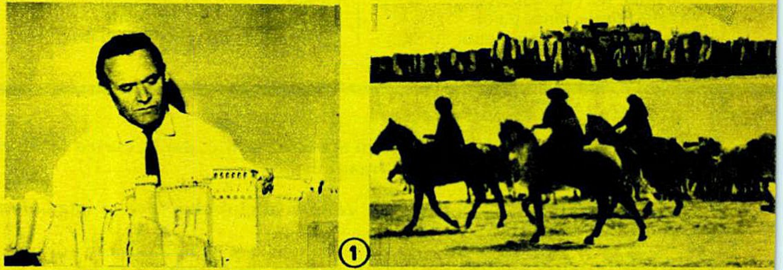

①

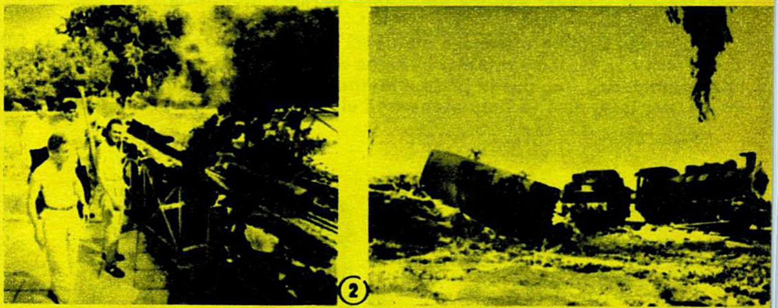

②

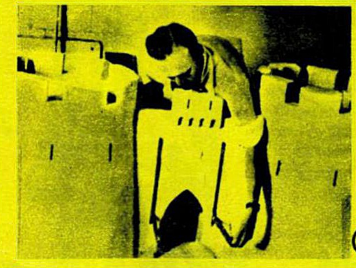

③

1, 2. Cetățile din Haiducii (cea de pe malul Dunării) sau «Șapte bărbați și o ștrengăriță», la adevăratele dimensiuni, fac parte din recuzita atelierului studioului.

3. Tot pe terasa studioului se realizează și deraierea trenului.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

EPISODUL 10

— Da, tu ești, încuviință Geo, morocănos. De ce ai venit? Pleacă.

— Treaba mea! N-am să-ți dau ție socoteală! E-o chestiune care mă privește numai pe mine și pe Eschimosul!

— Nu te înțeleg, Geo! se miră Marius.

— Nici nu trebuie. Am greșit față de Eschimosul, deci are dreptul să mi-o plătească. Nu te amesteca.

Marius bombăni:

— Să vă ia naiba pe amîndoi, în cazul ăsta. Eu vin să te scap, iar tu mă gonești. Foarte bine, plec.

Dintr-un salt, Eschimosul fu lîngă el:

— Stai, acum vorbești cu mine! Dovedește-mi că tu ai fost cel care a preluat obiectul.

Marius îi descrise cu exactitate totul: mașina, fularul, blocul de desen...

— I-am făcut un serviciu lui Geo, atîta tot. Și n-am povestit nimănui.

— Cum ai ajuns aici?

— Done...

— Papuașu' ăla mic?

— Da. Sper că te-ai lămurit. Dezleagă-l pe Geo.

— În schimb o să te leg pe tine, zise Eschimosul. Ție o să-ți trag 64 de curele!

— N-ai act de acuzare! E ilegal, rîse Marius.

— Ha, ha, ți-l fac imediat.

— Da, însă eu refuz să iau drept bun un act plin de greșeli gramaticale, așa cum i l-ai făcut lui Geo! Învață mai întîi să te exprimi! Ei, al naibii! Eu am 10 la română, n-o să mă las jupuit de un agramat ca tine!

Eschimosul izbucni în rîs:

— În cazul ăsta, o să am plăcerea să fac praf pe cineva cu 10 la română. Pregătește-te!

Geo strigă:

— Marius, nu te pune cu el! A făcut judo! Îți rupe ceva!

Prea tîrziu. Eschimosul apucase să întindă mîna... și în clipa următoare Marius zbură cu capul într-o stivă cu cutii de «mazăre extrafină», care se dărîmară zuruind peste el. Se ridică zăpăcit, văzînd cu groază că Eschimosul se pregătește din nou să atace. Situația era critică. Marius își dădu seama că iuțeala sa de scrimer, cu care se mîndrea atîta, nu-i folosea la nimic în fața unui judocan bine antrenat.

Deodată, se petrecu ceva neașteptat. Răsunară niște pocnituri ușoare, și un fel de nor, ca de lăcuste, se lăsă asupra Eschimosului. Mii de insecte multicolore îl invadară, în vreme ce niște ciudați șerpi galbeni, roșii, verzi se încolăceau în jurul lui. Eschimosul încearcă, desperat, să se degajeze, dar pocniturile continuau și el se încurca din ce în ce mai rău în norul acela foșnitor, care se îndesea mereu.

— Iu-iu-iu! striga Prințesă, ca indienii, bombardîndu-l pe Eschimosul, din capul scării, cu confetii și serpentine. Vai celor care s-au năpustit asupra fratelui meu, am zis! Iu-iu-iuuu! Hai, Marius, mai repede, că termin munițiile!

Marius trecu cel din urmă prin ferăstruica zăbrelită și-o închise drept în nasul Eschimosului. Respiră ușurat răcoarea nopții de iarnă.

— Deschide! strigă Eschimosul. N-auzi? Deschide!

Marius prinse din zbor ideea:

— De ce nu ieși **pe ușă?**

— E închisă cu o mie de lacăte. Aici nu e sală de așteptare, ci **un depozit de mărfuri,** inteligentule! După gălăgia pe care ai făcut-o nu m-ar mira să se trezească paznicul!

— Curios! exclamă Marius privindu-l cu mare atenție! Glasul îți tremură fruntea ți-e umedă, pulsul cred că ți-a trecut de 90... Formidabil: ți-e frică!

— Dă-mi drumul și-o să-ți arăt eu cît îmi e de frică! șuieră Eschimosul.

— Tocmai. Spiritul meu de conservare îmi spune că e mai bine să te las aici. **Buona notte, cavaliere!**

— Nu pleca! zise Eschimosul, și glasul îi deveni rugător. Pe cuvîntul meu că nu mă ating de tine!

— Dar adineauri cine m-a zvîrlit cu capul în grămada aia de cutii? Sînt plin de cucuie! se răsti Marius. N-ar strica să dea peste tine vreun paznic mai iute de mînă...

— Dar nu despre asta e vorba, nu de asta mi-e frică! sopti desperat Eschimosul. Pur și simplu, **nu trebuie** să se știe că am fost aici! Ar ieși rău

Amicii fotbalului

Cînd i-am întîlnit pe «amicii» fotbalului era iarnă și frig, dar în curtea școlii «lecțiile» clubului se desfășurau normal. Iată cîteva imagini:

1. Adrian Drăgoi, în calitatea lui de... veteran al clubului, face, în fața colegilor, cîteva demonstrații de virtuozitate.

2. Ibrahim Delaver explică amănunțit tehnica loviturilor cu capul.

3. Lucreția Simion nu visase niciodată să aibă de-a face cu mingea de fotbal. Dar cînd a descoperit cît de interesantă e activitatea «amicilor», a cerut să fie primită în club. Ei au acceptat și numaidecît i-au pus în brațe o minge. Deocamdată Lucreția se teme să nu cumva s-o... muște, dar lasă, o să se împrieteneasca ele două, n-aveți nici o grijă.

Să zicem că a început campionatul de fotbal. Goluri, scoruri, cronici, poze, pronosticuri și toate bucuriile bine știute. Dar dacă, de pildă, ți s-a părut ție la televizor că Dumitrache a dat gol cu... genunchiul și nu cu gheata, iar ziarele trec peste amănuntul ăsta, tu stai o săptămînă pironit asupra caietului de geometrie tot întrebîndu-te: «Cu gheata sau cu genunchiul?». Sau ți s-a părut ție că, la un gol, apărătorul se uita după vrăbii, iar un cronicar scrie că el a fost jenat de un coechipier. Tu însă vrei să știi exact, — o nimica toată, dar vrei să știi. Și cîte altele nu vrei să știi despre jucătorul preferat, despre echipa preferată, despre... sportul rege. Și atunci, de ce să stai pironit o săptămînă deasupra caietului de geometrie tot întrebîndu-te, cînd e mai simplu... să te înscrii în clubul «Amicii fotbalului» și să afli toate acestea în modul cel mai simplu, chiar de la «idoli»?

①

Dacă la școala ta nu există încă așa ceva, află atunci cum a luat ființă acest club printre pionierii liceului din Techirghiol.

ÎNTEMEIEREA

Lui Adrian Drăgoi, urmărind serialul «Corsarul vi se destăinuie» din revista noastră, i-a venit ideea să-i scrie lui Dumitrache, pentru amănunte. Și-a mărturisit intenția și altora, și numaidecît s-au înmulțit doritorii. Atunci, ca să nu scrie fiecare, s-au hotărît să alcătuiască o asociație. Au cerut și părerea comandantului de unitate, Ismail G. Ismail. Și și-au zis «Amicii fotbalului». Asta ar însemna exact cît se spune: prieteni ai celui mai iubit sport.

②

UNIVERSITATE, NU GLUMĂ

Mai întîi, în baza unei adeziuni scrise, a unei autobiografii de... microbist, s-a făcut o repartizare a membrilor pe cluburile din țară (preferințe) și s-a luat hotărîrea să li se scrie acestora, anunțîndu-le că în orășelul de la Mare au apărut proaspeți prieteni ai lor (adică mai mult decît suporteri). Pînă acum a răspuns cu plăcere clubul Dinamo-București, Farul, F.C. Argeșul și Universitatea Cluj (acțiunea a pornit la începutul lui ianuarie, deci se așteaptă și alte răspunsuri).

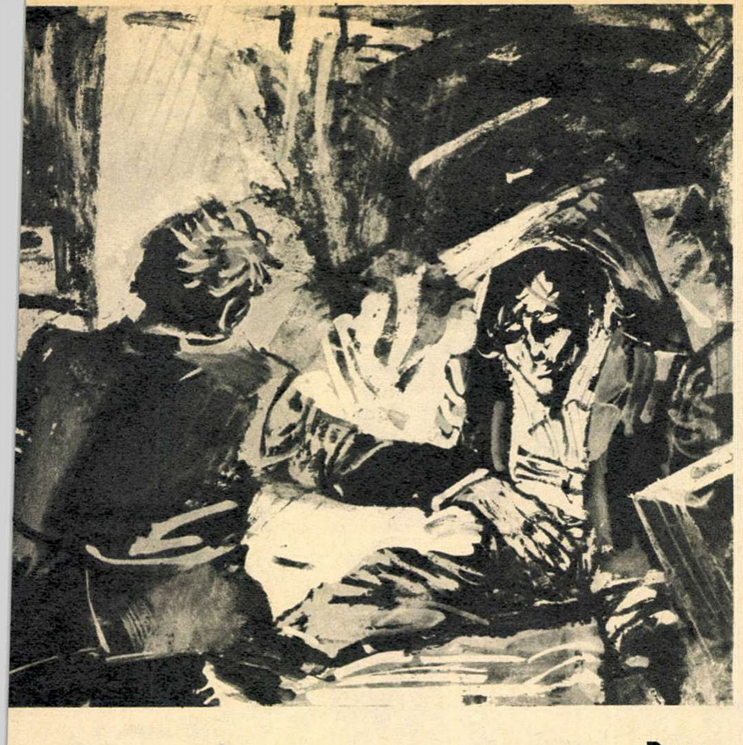

Desen:
POMPILIU DUMITRESCU

pentru **altcineva,** nu pentru mine!

Marius ciuli urechile:

— Începe să fie interesant, zi mai departe!

— Lucrurile astea nu se spun în gura mare! E vorba de tata, înțelegi? șopti Eschimosul. Are o funcție importantă! Dacă se aude la minister că eu, fiul lui, am fost găsit aici...

— Îmi vine să rîd. Mai bine gîndește-te ce-ar fi dacă s-ar afla că ai furat tabloul!

— Ești nebun? se miră cu deplină sinceritate Eschimosul. N-am furat nimic!!

— Va să zică, nu vrei să-mi spui! Bine copil răsfățat; te voi lipsi de protecția mea, o să rămîi aici pînă vor da peste tine toți paznicii de la O.C.L. Alimentara, să joace tontoroiul în jurul tău!

Chipul Eschimosului se boți de furie. Brusc, întinse mîna printre gratii și-l apucă pe Marius de picior. Marius îl lovi peste mînă, încercă să-i prindă un deget, ca să i-l sucească... dar Eschimosul rămase triumfător cu gheata în mînă.

— Să văd acum cum te duci acasă într-un picior! zise el. Îmi dai drumul, îți dau gheata!

Marius izbucni în rîs:

— Ești un aiurit, dar eu sînt un aiurit și mai mare decît tine! Să fim serioși: nu-ți deschid decît dacă îți dai cuvîntul de onoare că după aceea îmi spui tot ce știi.

Eschimosul se strîmbă ca o maimuță căreia îi aruncă o banană de ipsos, dar n-avea ce face, Marius părea foarte hotărît.

— Bine, pe cuvîntul meu de onoare.

Marius deschise ferăstruica și, cu un gest cavaleresc îi întinse mîna, să-l ajute.

— Hai, se auzi din întunericul depozitului o voce înăbușită. Pe mine cui mă lăsați?

Izbucniră în rîs. Uitaseră de Geo!

Marius ajunse acasă neobișnuit de tîrziu. Mama îl întîmpină cu suspiciune:

— De unde vii la ora asta?

— E destul de complicat să-ți explic. Am fost cu niște băieți. Întîi ne-am strecurat într-un depozit de dulciuri și băuturi, unde a fost o bătaie ca-n filme. Am descoperit, cu ocazia asta, un tip din banda care a furat tabloul lui Gigi Feneșan dar nu vrea să recunoască. I-am luat un interogatoriu foarte serios, acum sînt pe urmele șefului bandei.

— Vai, cu ce expresie gravă spui aiurelile astea! Dacă te-ar vedea un străin, ar fi în stare să te ia în serios!

— Mamă, să știi că nu inventez!

— Bine, «aventurierule», acum hai la masă!

... Înainte de a se culca, Marius așternu în carnețelul «Operațiunii Hercule» un șir de hieroglife pe care nimeni nu le-ar fi putut descifra. În alfabetul său secret, băiatul scrisese:

«Mi-am făcut datoria, i-am spus mamei totul, dar nu m-a crezut»!

(VA URMA)

---

e urmă, membrii proaspătului ub au instituit o cotizație (nu ea mare), din care se vor pro- ura materiale pentru corespon- ență, bilete de meci (cînd echi- ele favorite joacă la Constanța), ori și mici cadouri pentru întîl- irile cu «idolii» lor. Și, bineînțe- s, cînd numărul membrilor va mult mai mare, (acum sînt oar 46), vor procura material portiv pentru club. Fiindcă altă reocupare de bază a acestuia va învățarea sistematică, științi- ică, a jocului de fotbal. S-a zis u «miuța», cu «cine e tare și nare, joacă doar la-naintare». De acum lecții, scheme, s-a ter- minat cu «fotbalul după cum îl pricepe fiecare». Și să dea neno- rocul să nu știe vreunul ce-i acela outsider, draw, foglia seca! *Chiar și fetele vor dezlega acești termeni... miraculoși, deoarece porțile noului club le sînt deschise și lor. Pînă acum s-au înscris două. Cam puține, e adevărat, dacă ne gîndim că mai sînt atîtea care, atunci cînd văd un stop de-al lui Dobrin la televizor, cred că s-a dezumflat mingea. Și mai umblă o vorbă: de cînd cu clubul ăsta, o să apară în județ se zice, o echipă de năzdrăvani, formația «Amicii» care... Că nu degeaba secția de documentare a clubului a strîns deja materialul despre istoria fotbalului, despre sistemele de joc, despre școlile naționale de joc, despre marii fotbaliști etc. Universitate, nu glumă. Fiindcă dacă ai dat un gol și nu ști că l-ai dat cu ristul exterior, asta se cheamă analfabetism fotbalistic...*

③

REFRENUL UNUI VIITOR CÎNTEC.

Probabil că unii dintre voi v-ați gîndit că proaspătul club are și un cîntec al său. Nu, încă nu are. Compozitorii săi nu prea au timp deocamdată. Pînă una alta, locul cîntecului îl ține activitatea și entuziasmul membrilor acestui prim club de acest fel din țară. Imaginația lor e în fierbere, dar în domeniul activității clubului, pe care vor s-o îmbogățească, să găsească noi preocupări, noi soluții. Cu alte cuvinte, textul și muzica nu există încă, dar refrenul, cred că vă dați și voi seama, a fost găsit de la început: «Hai amicii!» Astfel că acum, la sfîrșit; cu gîndui la golurile din vară, să facem cu toții galerie celor 42 de pionieri de la Liceul din Techirghiol, strigînd «Hai amicii!».

ILIE TRAIAN

„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

- comunicat -

«CASETA DE CRISTAL» LA CONSTANȚA

În seara zilei de 23 ianuarie a avut loc la Constanta înmînarea trofeului «CASETA DE CRISTAL» echipajului «PESCĂRUȘ», participant la prima ediție a «Expedițiilor Cutezătorii». O dată cu trofeul, «pescărușilor» le-au mai fost acordate, din partea revistei noastre, fanionul de onoare, medalii de argint și diplome, precum și numeroase premii în obiecte, printre care și un microscop scolar.

Cu acest prilej, în sală au fost prezenți și membrii echipajului «PESCĂRUȘ 2», alcătuit din elevi mai mici, care au preluat ștafeta de la colegii lor mai mari (acum elevi la liceu), urmînd să participe la ediția din acest an a expedițiilor.

«SFINXUL CARPAȚILOR» LA GALAȚI

În prezența unui numeros public (peste 500 de pionieri și elevi, cadre didactice și părinți), în ziua de 6 februarie a.c. a avut loc la Galați festivitatea înmînării trofeului «SFINXUL CARPAȚILOR» și a celorlalte distincții și premii în obiecte oferite de revista noastră (printre care și 8 rucsacuri) echipajului «DANUBIUS ' 69» participant la expediții.

Aplauze călduroase i-au răsplătit pe cutezătorii gălățeni care, deși de la cîmpie, au parcurs unul dintre cele mai frumoase și interesante itinerarii alpine.

Membrii echipajului le-au povestit celor prezenți despre «aventura» lor în munți și le-au destăinuit că anul acesta vor face tot posibilul pentru a fi din nou «la înălțime».

ACASĂ LA «ȘOIMII FĂGĂRAȘULUI»

La invitația echipajului «ȘOIMII FĂGĂRAȘULUI» de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș, cîțiva redactori ai revistei noastre au sosit în ziua de 11 februarie în mijlocul lor. În sala de festivități a Casei de cultură din localitate, în prezența unei asistențe numeroase, «ȘOIMILOR» le-a fost înmînat FANIONUL DE ONOARE «SFINXUL CARPAȚILOR» CLASA A II-A, precum și celelalte distincții și premii oferite de către revista noastră și de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

În încheierea festivității, formațiile artistice ale pionierilor și elevilor din localitate au prezentat un frumos program artistic dedicat expediționarilor

ÎN CURÎND REGULAMENTUL CELEI DE A II-A EDIȚII A «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII»

DIAMANTELE NEGRE

Scenariu: AUREL WEISS **Ilustrații: NICU RUSSU**

6

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **DINU ȘI ANCA FA CUNOȘTINȚĂ CU GONDA, FIICA MARELUI ȘEF GURU, AS PRA CĂREIA DESCOPERĂ UN AMULET REPREZENTÎND U DIAMANT BRUT, NEGRU, DE MARE VALOARE. O A DOU DESCOPERIRE O FAC ÎN COLIBA VRACIULUI GIG, CARE D ȚINEA UN POST DE RADIO-EMISIE-RECEPȚIE.**

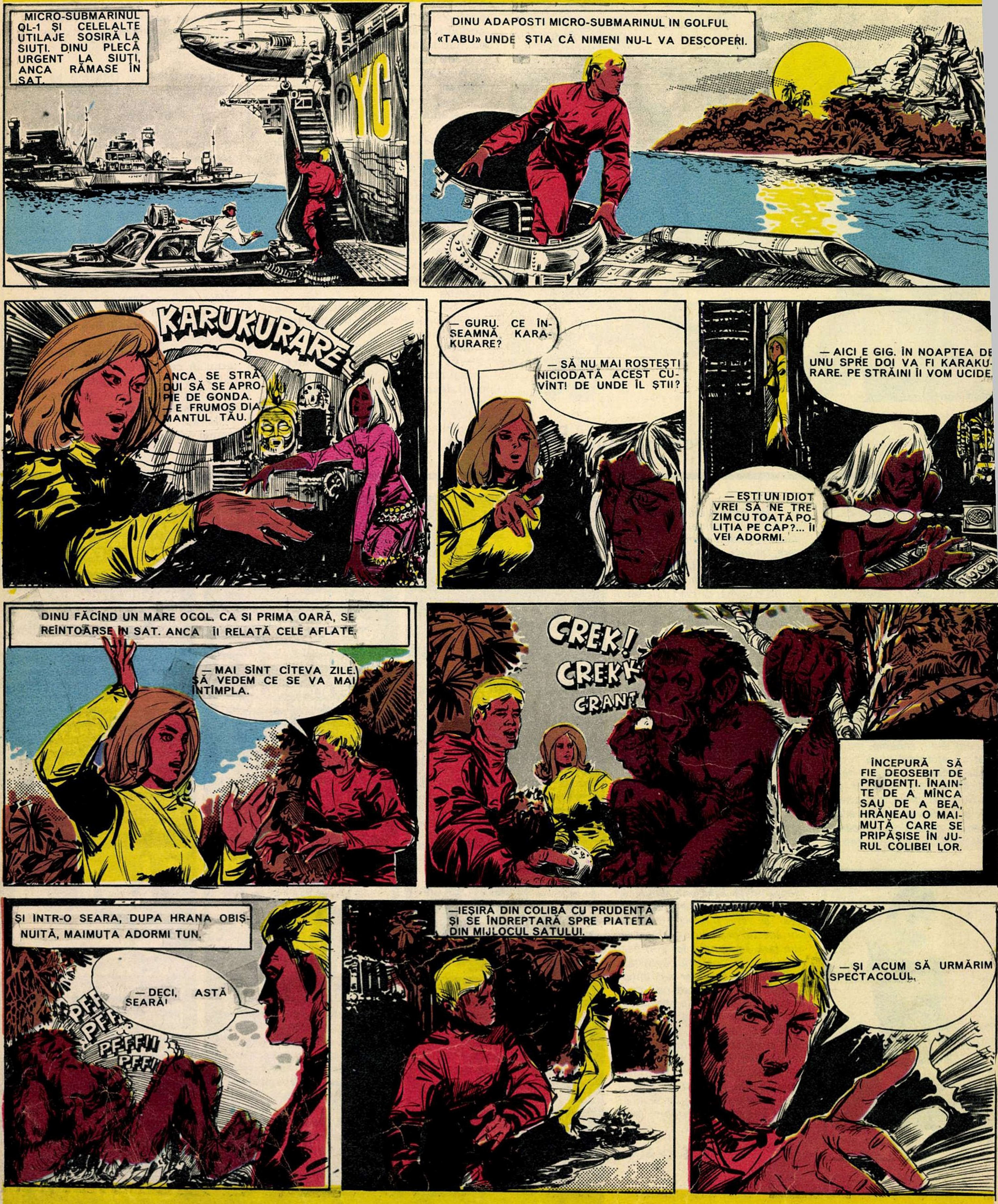
MICRO-SUBMARINUL QL-1 ȘI CELELALTE UTILAJE SOSIRĂ LA SIUȚI. DINU PLECĂ URGENT LA SIUȚI, ANCA RĂMASE ÎN SAT.
YG
DINU ADAPOSTI MICRO-SUBMARINUL IN GOLFUL «TABU» UNDE ȘTIA CĂ NIMENI NU-L VA DESCOPERI.
KARUKURARE!
ANCA SE STRĂDUI SĂ SE APROPIE DE GONDA. — E FRUMOS DIAMANTUL TĂU.
— GURU. CE ÎNSEAMNĂ KARAKURARE?
— SĂ NU MAI ROSTEȘTI NICIODATĂ ACEST CUVÎNT! DE UNDE ÎL ȘTII?
— AICI E GIG. ÎN NOAPTEA DE UNU SPRE DOI VA FI KARAKURARE. PE STRĂINI ÎI VOM UCIDE.
— EȘTI UN IDIOT VREI SĂ NE TREZIM CU TOATĂ POLIȚIA PE CAP?... ÎI VEI ADORMI.
DINU FĂCÎND UN MARE OCOL, CA ȘI PRIMA OARĂ, SE REINTOARSE ÎN SAT. ANCA ÎI RELATĂ CELE AFLATE.
— MAI SÎNT CÎTEVA ZILE. SĂ VEDEM CE SE VA MAI ÎNTÎMPLA.
CREK!
CREKK
CRANT
ÎNCEPURĂ SĂ FIE DEOSEBIT DE PRUDENȚI. ÎNAINTE DE A MÎNCA SAU DE A BEA, HRĂNEAU O MAIMUȚĂ CARE SE PRIPĂȘISE ÎN JURUL COLIBEI LOR.
ȘI INTR-O SEARA, DUPA HRANA OBIȘNUITĂ, MAIMUȚA ADORMI TUN.
— DECI, ASTĂ SEARĂ!
PFF
PFF
PFFF!!
PFF!
—IEȘIRĂ DIN COLIBĂ CU PRUDENȚĂ ȘI SE ÎNDREPTARĂ SPRE PIAȚETA DIN MIJLOCUL SATULUI.
— ȘI ACUM SĂ URMĂRIM SPECTACOLUL.

(Va urma)

BLITZ

Cine poate ghici ce reprezintă această imagine? Nu este vorba decît de noul laborator acustic al unei firme din Karlsruhe, socotit drept cea mai mare încăpere fără sunet din lume. Cu ajutorul instrumentelor s-a constatat că aproape 99,9% din sunetele produse în acest laborator sînt înghițite de pereți și podea care sînt tratate cu lînă minerală presată.

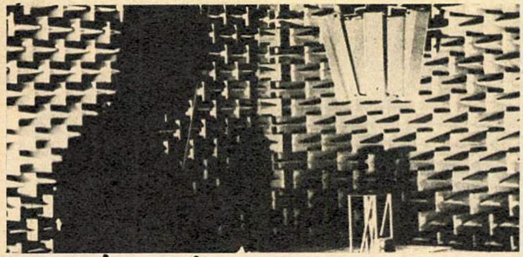

ANTENE:

•Pe insula Trinidad din Marea Caraibilor se află cel mai ciudat lac de pe pămînt. În acest lac, în loc de apă se află... asfalt! lichid. Pînă în prezent, nu s-a reușit să se stabilească adîncimea acestui lac.

•Cea mai mare cantitate de vitamină A se găsește în acele coniferelor. Un gram de ace de brad conține aproximativ 130 de unități de vitamină A.

•Copacii găunoși pot fi «plombați». «Plomba» se face umplîndu-se scorbura cu ceară topită care se acoperă apoi cu un strat de cauciuc. Copacul tratat își recapătă vigoarea și continuă să se dezvolte normal.

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

— O CARTE: «Formula magică» de Sever Noran. Apărută în colecția «Clubul temerarilor», romanul atrage prin acțiunea sa plină de neprevăzut.

— UN FILM: «Ghici, cine vine la cină?» Ecranizarea interesează atît prin problemele pe care le pune, cît și prin calitatea interpretării.

— UN DISC: Formația Mondial a înregistrat cîteva melodii pe cunoscute versuri ale poeților Mihail Eminescu, George Topîrceanu, Ion Minulescu și Octavian Goga.

— O PIESĂ DE TEATRU: «Nunta lui Figaro» la Teatrul Giulești din Capitală vă prilejuiește o întîlnire cu actorul Ștefan Bănică în rolul lui Figaro.

— UN MUZEU: Muzeul Zambaccian din București. Veți putea găsi acolo o serie de tablouri ale pictorilor noștri, despre care am scris la rubrica Galeriile de artă «Cutezătorii».

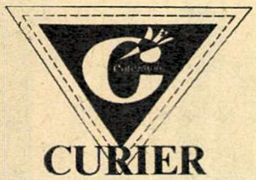

CURIER

În imagine se află ecusonul ce se acordă prietenilor revistei noastre. O primă tranșă de circa 4 000 a și fost expediată tuturor celor care au răspuns la ancheta noastră: **«Fișa sincerității cititorului».**

Ecusonul se va îndoi pe linia punctată și apoi se va coase. Se aplică apoi, pe bluză, în partea stîngă a pieptului sau pe mîneca stîngă. Mai poate fi aplicat pe buzunarul din spate al pantalonilor. Pentru consolidare, ecusonul poate fi dublat cu o bucată de pînză tare, tăiată la dimensiune.

Un zîmbet prin timp.

Celebrul fizician Albert Einstein, *admira filmele nu mai puțin celebrului actor* Charlie Chaplin. Într-o *scrisoare adresată acestuia, pe vremea cînd Chaplin se afla încă la începutul strălucitei sale cariere, Einstein îi scrise:*

„...Mi-a plăcut foarte mult filmul dv. «Goana după aur». E pe înțelesul tuturor și sînt convins că veți deveni un om mare." La care Chaplin i-a răspuns: «Eu vă admir pe dv. și mai mult. Teoria dv. despre relativitate nu e înțeleasă de nimeni și totuși ați devenit un om mare».

În timpul său liber, matematicianul englez Lewis Caroll, *profesor de matematică la Universitatea din Oxford a scris celebrul său basm «Alice în țara minunilor». După ce a citit basmul, care i-a plăcut nespus de mult, regina Angliei, a cerut să i se aducă toate celelalte cărți ale autorului. Mare i-a fost mirarea cînd în loc de cărți de povești i s-au adus niște tratate de matematici superioare.*

JOIA VIITOARE ÎN «CUTEZĂTORII» VEȚI PUTEA CITI:

- — Minitehnicus 1970;
- — Oceanele își dezvăluie tainele
- — 2 pagini dedicate lui George Călinescu
- — Mozaic
- — Continuarea romanului foileton «OPERAȚIA HERCULE» precum și a povestirilor în imagini «DIAMANTELE NEGRE» și «TAINA CORBULUI DE AUR».

ATENȚIUNE!

Anunțăm pe toți cititorii care ne-au răspuns la ancheta «CE PRIMIM ÎN SCHIMBUL UNUI BILET DE CINEMA» că ne vom întîlni pentru continuarea discuției într-unul din numerele viitoare.

PRACTIC

În zilele de iarnă, florile din cameră dau un aspect deosebit de plăcut. De multe ori, din cauza căldurii excesive, ele încep să se veștejească. Pentru a le reîmprospăta, le introducem într-un vas cu apă în care am pus un vîrf de cuțit de sulfat de sodiu, avînd grijă să nu înmuiem decît tulpinile. Vasul va trebui ținut într-un loc mai răcoros, iar apa schimbată de cîteva ori pe zi.

În numărul 3 al **Rachetei cutezătorilor** o nouă întîlnire cu **PROFESORUL PARBRIZ!**

În curînd!

Un joc pentru voi

Lupta «Cocoșilor»

Copiii se împart în două echipe și se așază pe două rînduri. La comandă, rîndurile se apropie unul de altul: sărind într-un picior și ținîndu-și cu amîndouă mîinile celălalt picior, îndoit înapoi.

Fiecare jucător încearcă, prin împingerea cu umărul, să-l facă pe unul din jucătorii celeilalte echipe să-și piardă echilibrul. Jucătorul care dă drumul piciorului este învins. Cîștigă echipa care a obținut mai multe victorii.

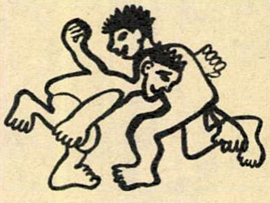

Întrecerile între jucători se fac pe perechi.

Nu este permis ca doi copii să atace pe unul singur.

DE 8 Martie

* * *

ORIZONTAL: 1. Vestitorii primăverii. Frumoasă de care s-a îndrăgostit Zeus, transformată după moarte într-o constelație; 2 — Mama lui Ion Creangă; 3 — Oswald Kent. Femeie fabuloasă cu coadă de pește menționată de Vergiliu în «Eneida»; 4 — Vehicul rustic. Steluță...; 5 — La soție! Manea Ovidiu. Mic fluviu în Liban; 6 — Femeie cu un rol important la nuntă sau botez. Face muzical; 7 — Căi. Din mers!; 8 — Eroina unei celebre opere de G. Verdi. Orașul în care își avea templul Amaterasu, zeița soarelui la japonezi; 9 — Nimfă a izvoarelor și apelor curgătoare (mit.). Dînsul; 10 — Termen de respect întrebuințat la țară, față de o femeie mai în vîrstă. Simbolizează ocrotirea maternă.

VERTICAL: 1 — Capodoperă a lui Leonardo da Vinci intitulată și Mona Lisa; 2 — «Femeia îndărătnică» din piesa cu același titlu de Shakespeare; 3 — Sînt. Țară africană; 4 — Organizația Mondială a Sănătății. Mama mamei!; 5 — Servește la prepararea ciocolatei; 6 — Zeița vrajbei din mitologia greacă, care aruncînd un măr pe care scria «celei mai frumoase» a iscat celebra rivalitate dintre Afrodita, Atena și Heca. Secetoasă; 7 — Popas în Crimeea. Pictor și grafician român, autorul pînzelor «Țărănci torcînd» și «Tătăroaica»; 8 — Basmul cu Făt-Frumos și Ileana Cosînzeana... povestit!; 9 — Începe ideeal Lina (masc.). Epocă (abr.); 10 — Munți vulcanici în nordul țării noastre. Sfînta Elena, Victoria, sau Adelaide (sing.).

Prof. **TEODOR AXIOTI**

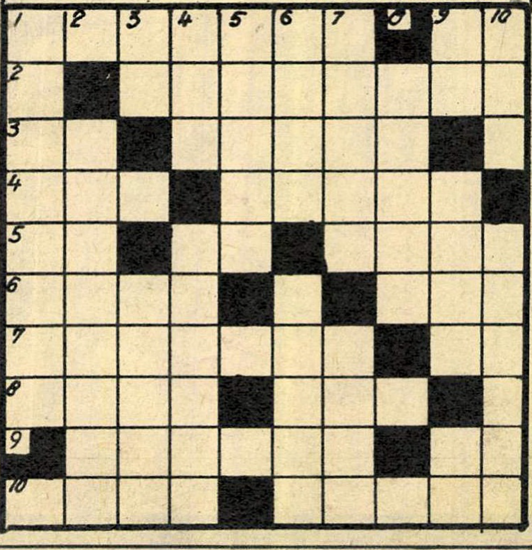

Aventurile lui Crăiță

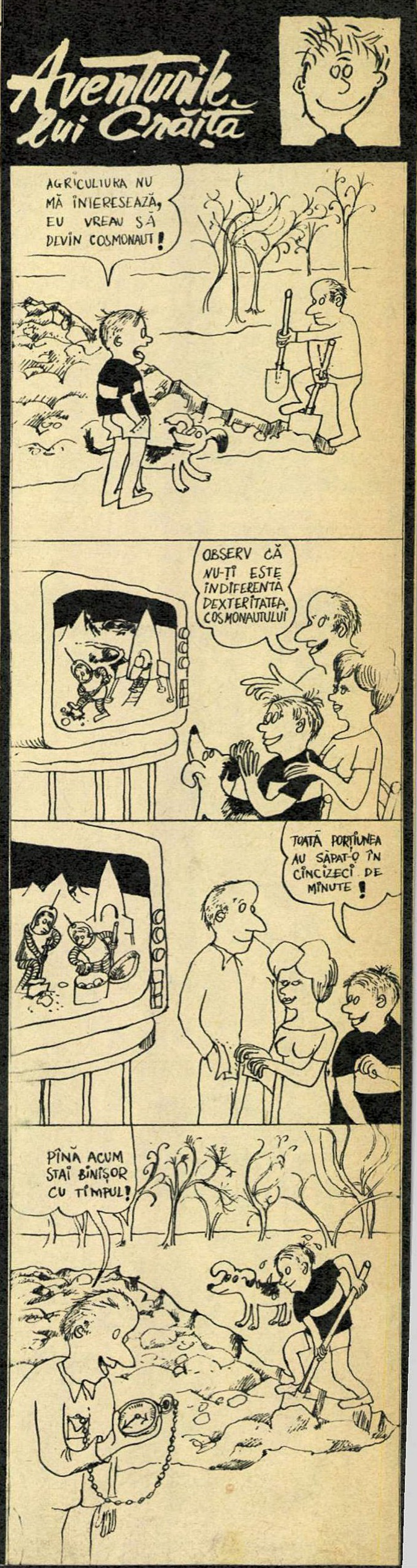
AGRICULTURA NU MĂ INTERESEAZĂ, EU VREAU SĂ DEVIN COSMONAUT!
OBSERV CĂ NU-ȚI ESTE INDIFERENTĂ DEXTERITATEA COSMONAUTULUI
TOATĂ PORȚIUNEA AU SĂPAT-O ÎN CINCIZECI DE MINUTE!
PÎNĂ ACUM STAI BINIȘOR CU TIMPUL!

ÎN FIECARE NUMĂR O AVENTURĂ A LUI CRĂIȚĂ

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu : IULIU RAȚIU
Ilustrații: TEODOR BOGOI

7

CU AJUTORUL LUI JANOS, COSTEA PĂTRUNDE ÎN CETATE, PRINTR-O SPĂRTURĂ A ZIDULUI.

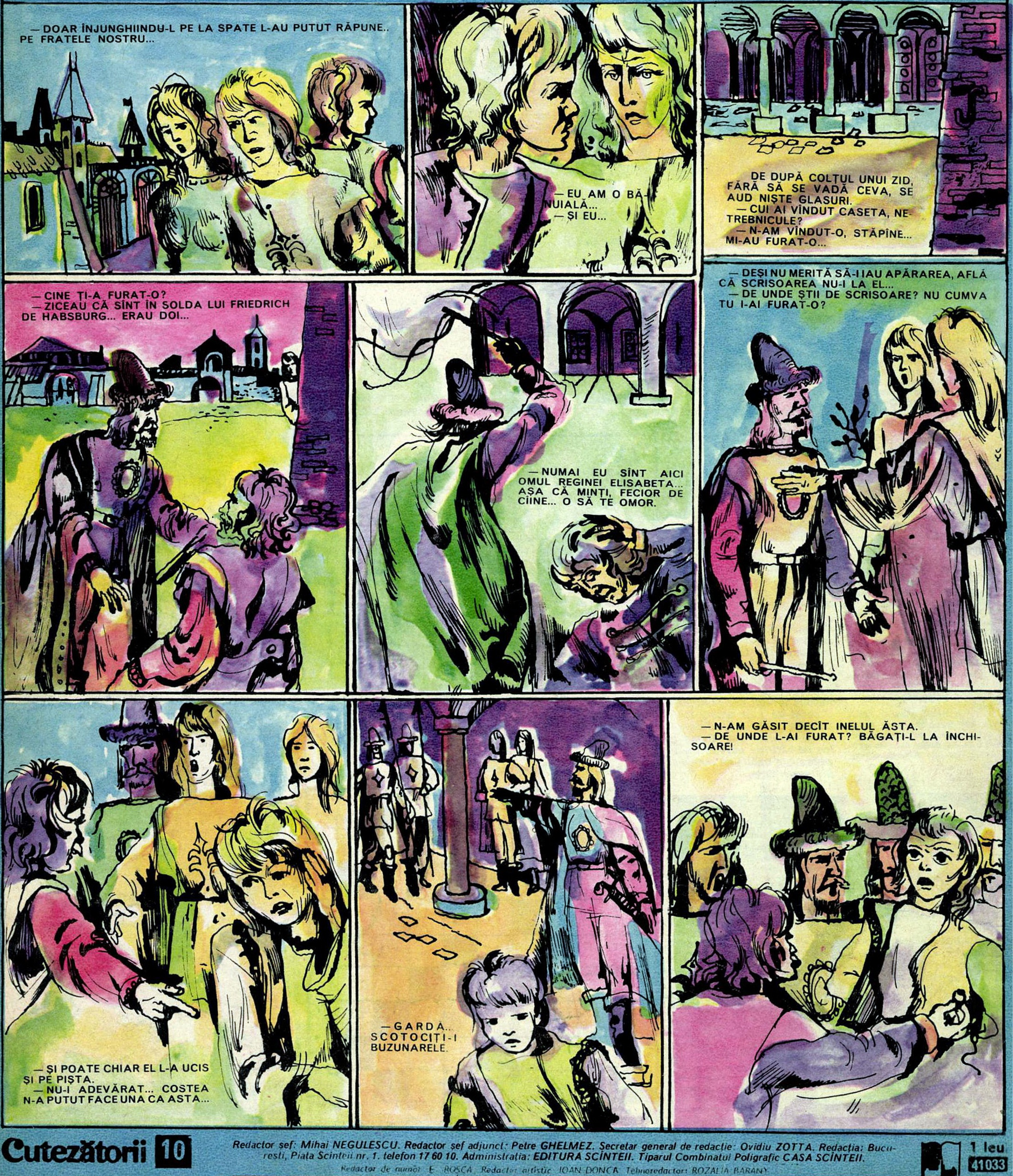
— DOAR ÎNJUNGHIINDU-L PE LA SPATE L-AU PUTUT RĂPUNE.. PE FRATELE NOSTRU...
— EU AM O BĂNUIALĂ...
— ȘI EU...
DE DUPĂ COLȚUL UNUI ZID, FĂRĂ SĂ SE VADĂ CEVA, SE AUD NIȘTE GLASURI.
— CUI AI VÎNDUT CASETA, NETREBNICULE?
— N-AM VÎNDUT-O, STĂPÎNE... MI-AU FURAT-O...
— CINE ȚI-A FURAT-O?
— ZICEAU CĂ SÎNT ÎN SOLDA LUI FRIEDRICH DE HABSBURG... ERAU DOI...
— NUMAI EU SÎNT AICI OMUL REGINEI ELISABETA... AȘA CĂ MINȚI, FECIOR DE CÎINE... O SĂ TE OMOR.
— DEȘI NU MERITĂ SĂ-I IAU APĂRAREA, AFLĂ CĂ SCRISOAREA NU-I LA EL...
— DE UNDE ȘTII DE SCRISOARE? NU CUMVA TU I-AI FURAT-O?
— ȘI POATE CHIAR EL L-A UCIS ȘI PE PIȘTA.
— NU-I ADEVĂRAT... COSTEA N-A PUTUT FACE UNA CA ASTA...
— GARDA... SCOTOCIȚI-I BUZUNARELE.
— N-AM GĂSIT DECÎT INELUL ĂSTA.
— DE UNDE L-AI FURAT? BĂGAȚI-L LA ÎNCHISOARE!

(VA URMA)

Cutezătorii 10

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. telefon 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEII. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.

Redactor de număr: E. ROȘCA. Redactor artistic: IOAN DONCA. Tehnoredactor: ROZALIA BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă